

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM.

Debrecen, 1939 január 3 kedd

ARA: 12 FILLÉR.

A Kormányzó hadparancsa

**Honvédek!
Büszkén és bizalommal
tekintek rátok!**

A *Honvédségi Közlöny* január 1-i száma a kormányzó következő hadparancsát közli:

HADPARANCS.

Ez év november havának 4. napján kelt Hadparancsammal útnak indítottam a magyar királyi honvédség csapatait, hogy *ősi Felvidékünknek Trianon bilincsei alól felszabadult földjére vonuljanak be.*

A bevonulás *tervszerűen, tökéletes rendben* s az idegen igát boldogan lerázó testvéreink örömjongása közepette ment végbe. A visszaesatolt-oroszág részébe már ismét *szervesen belekapszolódtok* az anyaország vérkeringésébe, a magyar királyi honvédségnek a békeletszámán felül fegyverbe hívott részei pedig leszereltek.

E nagyjelentőségű történelmi mozzanatot befejezésekor a bevonulás és visszaesatolás előkészítésében és végrehajtásában részt vett *minden tisztnek, altisztnek és az egész legénységnek elismeréscímét nyilvánítom.* Az újjáéledt magyar fegyveres erő ez alkalommal is bizonyosságot tett *tökéletes szerveztlenségéről, korszerű kiképzettségi fokáról, szilárd fegyelméről és az érezkedés hősi hagyományokban gyökerező, törhetetlen harci szelleméről.*

De köszönet és dícséret illeti a magyar királyi *államvasutak, a posta és távírda* intézményét és személyzetét, valamint a Felvidék katonai közigazgatásában közreműködött *polgári tisztviselőket* is, mert a bevonulás és a visszaesatolás során igaz magyar testvéri együttműködéssel, kiváló eredménnyel támogatták honvédségünket a közlekedés, szállítás és hírszolgálat, valamint a közigazgatás munkájában.

*Honvédek!
Büszkén és bizalommal tekintek rátok.* Megmutattátok az egész világnak, hogy a *magyarral* immár ismét számolni kell, mert van a Haza jussáért minden áldozatra kész *hadserege.* Előre tehát a megkezdett úton s *Isten után önerőnkbe vetett rendíthetetlen hitünk vezéreljen bennünket nemzetünk boldogabb jövője felé!*

Kelt Budapesten, 1939 január hó 1. napján.

Horthy s. k.
Vitéz Bartha s. k.

Lord Rothermere: Tovább kell küzdeni a végleges revízióért

A magyar társadalom nem mondhat le az ezer éves történelmi határokról — mondotta báró Perényi a Területvédő Liga 20 éves évfordulóján

Budapest, jan. 2. Az év első napján nagyszámúban gyűltek össze a Magyar Nemzeti Szövetség, a Magyarok Világszövetsége és a Juniusi Bajtársak Szövetségének tagjai, hogy országos elnököket, báró Perényi Zsigmondot az Újév alkalmából üdvözöljék. Ez az alkalom jelentős évforduló is egyúttal, mert most volt 20 éve annak, megalakult Magyarország területi épségének védelmi ligája és a felvilágosítás minden fegyverével megindította a harcot Magyarország megmentésére. Az üdvözlőbeszédre válaszolva Perényi Zsigmond felolvasta lord Rothermere sürgönyét, mely így szól: „Önök sokat elérték, de to-

vább kell küzdeni mindaddig, amíg a végleges revízió bekövetkezik.”

Perényi báró majd így folytatta beszédét:

— Teljesen egyetérték abban, hogy történelmi alapokra kell helyezkedni. Mi magyar hazafiak nem fogadhatjuk el azt az álláspontot, hogy ime visszakaptunk egymillió magyar testvért, többet, mint reméltük, hagyjuk abba a küzdelmet. Elégdjünk meg ezzel s mondjunk le az ezeréves történelmi határokról. A magyar társadalom ezt az álláspontot nem fogadhatja el. A kormány kénytelen ridegen számolni a lehetőségeket, de

a magyar társadalom nem mondhat le. Mi nem feledhetjük el azt, hogy sokan maradtunk hontalanok — én is köztük vagyok — és nem feledhetjük azokat a testvéreket sem, akiket minden ígéret és biztatás ellenére sem kérdezték meg, vajjon akarják-e a Szent István birodalmában velünk megosztani örömeinket és bánatunkat, akarnak-e magyar földön dolgozni és élni é s valamikor magyar földön megpihenni. Mi nem feledhetünk és szívünkben továbbra is nagy Magyarország képe kell, hogy éljen. En azt hiszem, hogyha minden magyar így gondolkozik, a további diadalok nem fognak elmaradni.

A spanyol nemzetiek letartóztatták a kémkedési botrányban szereplő angol konzult

London, jan. 2. A Reuter iroda jelenti Burgosból: A spanyol nemzeti haderő katonai rendőrsége letartóztatta Golding Ernőt és nejét, Golding tíz év óta sansebastiani angol alkonzul. Letartóztatását bír-

ósági vizsgálat előzte meg Goodman angol konzul diplomáciai futársomagja ügyében, amelyben a spanyol nemzeti hatóságok terhelő iratokat találtak.

Londoni mértékadó körök közlik a Reuter irodával, hogy nincs még

hivatalos tudomásuk Golding letartóztatásáról. Ha tényleg letartóztatták, ez kétségkívül súlyos helyzetet teremtene. A konzul működése ellen mindaddig nem emeltek semmiféle kifogást.

Hitler és Mussolini táviratváltása

Berlin, jan. 2. Újév alkalmával a vezér és kancellár Benito Mussolini olasz miniszterelnökhöz táviratot intézett, amelyben igen szívélyesen legjobb kívánságait fejezte ki s a két nemzet mult évi

szoros együttműködését méltatta.

Ugyanúgy a Duce a vezérnek s a német népek jókívánságait fejezte ki s a két állam közti összetartozást a következő szavakkal jellemezte:

1938-ban kormányaink és népünk működése kiállta a próbát és megmutatta a világnak, hogy a forradalom együtt menetel és a jövőben is ezt teszi.

Daladier megkezdte korzikai és tuniszi utját

Páris, jan. 2. Daladier miniszterelnök újév napján délelben elindult Toulonba, a tuniszi és korzikai ut első állomására. A miniszterelnök bucsuztatására megjelent Bonnet külügyminiszter és Lachambre légügyi miniszter. Daladier este 10 órakor Toulonba érkezett és háromnegyed órával

később a Foch páncélos cirkáló fedélzetén utnak indult Korzika felé. A Suffren cirkáló, amelyen Champinchi haditengerészeti miniszter és a Korzikába utazó több hivatalos személy utazik, néhány perceel később indult el.

Korzika lakossága lázas izgalommal várja az érkező Daladier

miniszterelnököt. A házakat gázdagon fellobogózták és az utcákon nagy tömeg szorong.

Daladier miniszterelnök hétfőn délelőtt kilenc órakor megérkezett Korzikára. A miniszterelnök agyu dörgés és a lakosság lelkes tüntetése közben átszállt a Foch cirkálól egy ki torpedónaszádra és en-

SZENZÁCIÓS FÉNYKÉPKIÁLLITÁS Déri muzeum jan. 7-15

nek fedélzetéről mosolyogva köszönte meg a lakosság ünneplését. A paron a miniszterelnököket Korzika prefektusa, több helyi politikai előkelőség és a korzikai parlament képviselői fogadták. A miniszterelnök ezután Vuillemin tábornok kíséretében a világháborúban hősi halált halt negyven-ezer korzikai emlékművéhez ment, ahol koszorút helyezett el.

Thaly Kálmán születésének századik évfordulója

Ma van száz éve, hogy Thaly Kálmán, a hírneves függetlenségi politikus és a Rákóczi-kor kiváló kutatója született.

A nevezetes évforduló alkalmával a pozsonyi Toldi-Kör emlékünnepeket rendez és megkoszorúzza Thaly Kálmán, a pozsonyi temetőben levő sírját.

Thaly Kálmán neve összeforrott a háború előtti évtizedek debreceni történelmével. Élete végéig a debreceni első kerületet képviselte, mint rendíthetetlen harcosa a függetlenségéért. A kuruc-költészet felderítésével s Rákóczi dalával országos megbecsülést vívott ki magának Thaly Kálmán, akiről nem feledkezhet meg Debrecen sem. Illő lenne ha a centenárium alkalmából Debrecenben is emlékünnepeket rendeznének. Ezzel kapcsolatban fel lehetne eleveníteni a kuruc-költészetet, hogy Thaly Kálmán és a nagy idők emléke buzdítsa izzó hazafiasságra és a magyar függetlenség hítere a mai magyarokat.

A női munkaszolgálat kiterjesztése Németországban

Berlin, január 2. (Német TL.) Az 1938 december 23-iki végrehajtási utasítás alapján — mely január hó 1. napján lépett életbe, a munkaszolgálati év teljesítését, mindazoktól a hajadon, 25 évnél fiatalabb női munkacseréktől kell megkövetelni, akiket az 1938 január hó elseje előtt még nem foglalkoztattak, mint munkásnőket, vagy alkalmazottakat, ezzel megszűnik az az eddigi korlátozás, amely csak egyes hivatali csoportokra tette kötelezővé a munkaév teljesítését. Az új végrehajtási utasítás a kötelező női munkaszolgálati év lényeges kibővítését jelenti.

Aldorfer ügyész kassai megbízása

Debreceni igazságügyi tisztviselők a Felvidéken

A debreceni ügyészségről dr. Aldorfer István ügyészt további intézkedésig Kassára rendelték, hogy a kassai ügyészség szervezésének munkájából kivége a részét. A kiváló debreceni ügyész áthelyezése még nem végleges.

Pocsay Gábor irodafőtisztet Kassára vezényelték át, hogy az ottani ügyészségi irodák szervezésében résztvegyen. A debreceni ügyészség elnöki irodájának vezetőjét, Galaczy Gézát pedig Ungvárra helyezték át az ottani ügyészségi irodák megszervezésével kapcsolatban. Az áthelyezések nem véglegesek.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fizet-szelvényt vált a Csokonai Színház fűlészintű titkári irodájában.

Hamistanuzási bünper Benes ellen

államesinyről tárgyalt Gajdával 1927-ben.

Prága, jan. 2. Hamis tanuzási bünpert indított Gajda tábornok, a cseh fasisták volt vezére, Benes volt köztársasági elnök ellen.

Gajda feljelentésében azt állítja, hogy Benes volt köztársasági elnök hamis vallomást tett egy ellene lefolytatott ügyben. A vizsgálóbizottság előtt ugyanis Benes azt állította, hogy 1927-ben a japán követtség egyik estélyén vele csak egész jelentéktelen beszélgetést folytatott. Gajda tábornok viszont azt állította, hogy Benes, aki ak-

kor külügyminiszter volt, államesinyről tárgyalt vele. A cseh köztársaság belpolitikai helyzete akoriban nagyon zavaros volt és Benes a fasistákkal is egyesült volna hogy államesiny végrehajtásával biztosítsa a rezsim fennmaradását.

Gajda tábornok feljelentésében azt állítja, hogy Benes hamis vallomást tett és ezért kéri hamis tanuzás miatt a bünvádi eljárás megindítását a volt elnök ellen.

Feltarthatatlanul nyomul előre Franco tábornok a katalóniai fronton

Óriási veszteségeket szenvedtek a köztársaságiak

Francó tábornok nagy erővel nyomul előre a katalóniai fronton. A vörösök ezen a szakaszon rendkívül erős ellenállást tanúsítottak, de végül is nem tudták feltartóztatni a nemzetiek előretörését. A vörösök vesztesége óriási, csupán a balszárnyon ötszáz halottjuk volt. Ugyanitt sikerült a nemzetieknek két szovjetorosz nehéz harckocsit zsákmányolni.

A madridi arcvonalon a la marosszai szakaszon voltak élénk harcok. A nem-

zeti csapatoknak ezen a helyen is sikerült előretolni állásaikat, a vörösök rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, úgy hogy a nemzeti arcvonal most ékezetesen fűródik bele a vörös állásokba. A nemzeti repülőgépek is valamennyi vonalon hatalmas tevékenységet fejtettek ki. Bombák különösen Tarragonában és Valenciában okoztak súlyos károkat. Franco igyekszik kicsikarni a döntő győzelmet mostani offenzívája során.

A téli inség elől menekült a Volosin kormány Nagymihályiba

Huszton és környékén olyan fenyegetővé vált az élelmiszer és lakáshiány, hogy ez a szörnyű lakásinség és a tél várható rémségei késztették arra a Volosin-kormányt, hogy egészen váratlanul elköltöztessék a minisztériumokat Husztról. Titokban, erős fedezet mellett szállították el a berendezési tárgyakat s a tönkrement, behavazott utakon egy teljes hétig

tartott a szállítás Nagymihályra. A Kárpátalján tapasztalható elkeseredést csak fokozta, hogy Volosinék teljesen magukra hagyták a beregi, ungi és máramarosi őslakosságot.

Huszt, jan. 2. Kormányrendelet értelmében a „Kárpát-Ukrajna” elnevezést most már hivatalosan is bevezették.

Magyar és német tiltakozás a szlovákiai népszavazás ellen

Pozsony, január 1. A Szilveszter napján megtartott meglepetésszerű népszámlálás a magyar és a német lakosság viharos tiltakozása közben folyt le. A váratlan népszavazás elrendelése egy csapással lehűtötte a viszonyt a német kisebbség és a szlovák országos kormány között is. Maga a szlovák kormány német államtitkára, Karasin mérnök volt az első, aki a legélesebb tiltakozását jelentette be Tiso miniszterelnöknek a törvényellenesen kiírt népszavazás ellen. Amikor a Szepességben közismertté vált a népszavazás váratlan elrendelése, a német lakosság zajos tüntetésekre kezdett és csak akkor hagyta abba a tüntetést, amikor a helyi közigazgatási hatóságok megígérték, hogy a népszámlálás végrehajtásánál német nemzetiségű számlálóbiztosok is közreműködnek. Ezt az ígéretet azonban csak részben vagy egyáltalán nem teljesítették.

A népszámlálás a kisebbségi lakosság kijátszásával oly módon ment végbe, hogy a személyi adatokat nem maguk a lakosok írták be a számláló-

vekbe, sőt a számlálóbiztosok még csak meg sem kérdezték őket, hanem a háztulajdonosoktól vagy a házfelügyelőktől kérték el a bejelentőlapokat és teljesen önkényesen töltötték ki a számlálóleveket. A számlálóbiztosokat mindenütt Hlinka-gárdisták kísérték, akik gondoskodtak arról, hogy a számlálólevekre olyan adatok kerüljenek, amelyek megfelelnek a Hlinka-gárda elképzeléseinek.

A legfontosabb adatot, amely arra vonatkozott, hogy az illető milyen nemzetiséghez tartozzonak vallja magát, a számlálóbiztosok és a Hlinka-gárdisták teljesen önkényesen töltötték ki, sőt sok esetben a vallásra vonatkozó adatot sem a bejelentőlap alapján írták be. A lakosoknak utólag is csak a legkivételesebb esetben engedték meg, hogy betekintést nyerjen az összeírti ívekbe.

A szilveszteri népszámlálásnak nem lesznek kihatásai a nemzeti kisebbségekre, mert a kormány a kisebbségek tiltakozása folytán kénytelen lesz semmisenek tekinteni az eredményt. Kar-

masin államtitkár, a német népcsoport vezére a távirati tiltakozás után írásban is lefektette a nemzeti kisebbségek álláspontját, amely szerint a népszámlálás eredménye a sorozatos törvénytelenségek miatt semmisenek tekintendő s a nemzeti kisebbségek nem fogják tűrni, hogy a törvénytelenül kiszámított eredmény alapján bármiféle rendelkezést hozassanak ki a kisebbségek helyzetére vonatkozóan. Karasin államtitkár ezt a levelet még a vasárnapra virradó éjszaka eljuttatta Tiso miniszterelnökhez.

Pozsony, jan. 2. A Szilveszter-napi népszámlálás különös kísérő jelenségei még most is élénken foglalkoztatják a szlovákiai közvéleményt. Az Új Hírek mai számában bejelenti, hogy az egyesült magyarpárt a szlovákiai magyarság jogainak a népszámlálással kapcsolatos biztosítása érdekében illetékes helyen megfelelő lépéseket tett a tapasztalt visszaességek miatt.

A vizsgálat szerint Kreugert meggyilkolták

Stockholm, jan. 2. A tockholmi Extrablad szombati számában feltűnő formában hirt ad arról, hogy Kreuger-dráma a Párisban lefolyt újabb vizsgálati eredmények alapján esetleg újból napirendre kerül. A khir szerint Kreuger állítólagos öngyilkosságát annakidején — úgy látszik — a látszat kedvéért csak megrendezték; Kreuger a valóságban öszeesküvés áldozata lett és meggyilkolták.

Koldulás miatt elítéltek egy volt orosz tábornokot

Lodz, jan. 2. (Lengyel TL.) A törvényesnek 4 hónapi kényszer-munkára ítélte koldulás miatt Englit Iván volt orosz tábornokot. A tábornok kurlandi nemesi családból származik. A háború előtt bejáratos volt a pétervári cári udvarhoz, négy nyelven beszélt. A bolsevista forradalom után Cseh-szlovákiába menekült, de kénytelen volt elhagyni az országot, mert nem kapott segítséget az orosz menekültek lapjából s sehoh sem tudott dolgozni.

Leharapott egy darabot haragosának füléből

Borsi Gábor 18 éves fuvaros, Toroczkó ucca 52. szám alatti lakos, tegnap este a Vendég ucca 3. számú ház előtt összeszólkkozott egy haragosával, H. Dániellel.

A civakodás hevében H. Dániel nekügrött Borsi Gábornak és leharapott a füléből egy darabot. A szerencsétlen fiatalembert elborította a vér. Értésítették a mentőket, akik Borsi Gábor a sebészeti klinikára szállították. Keresték a leharapott fűldarabot, hogy visszavarrják, azonban nem találták. Valószínű, hogy izgalomban a támadó lenyelte.

V i g s z i n h á z

A legjobb és legvidámabb magyar film:

Nincsenek véletlenek

Turay Ida, Szilassy, Juhász,

Eckhardt Tibor programja a zsidókérdés és a földkérdés megoldására

Három millió hold földet vett számitásba és kétszáz falu telepítésére gondol. — Eles ellenzéki beszédet mondott a kisgazdapárt vezére újévkor.

Budapest, jan. 2. A független kisgazdapártban hétfőn üdvözölték Eckhardt Tibort, a párt vezetőjét az újév alkalmából. Tildy Zoltán üdvözlőbeszédében azt hangoztatta, hogy a most kezdődő éven biztosítani kell a magyarság független és szabad nemzeti létezését. Ennek útja csak a törzssökös magyar milliós társadalmi és gazdasági helyzetének megjavítása lehet.

Az üdvözlésre válaszolva Eckhardt Tibor hosszabb beszédet mondott. Bevezetőben azt hangoztatta, hogy a párt politikája győzött a múlt esztendőben, mert győzött a népgondolat. A kisgazdapárt hirdette mindig a nagytőkével, az arany politikájával szemben a vér politikáját.

— A trianoni béke nincs többé, a kisanant, mely Magyarország guzsbakötésére alakult, végérvényesen megbukott. Magyarország most felszabadult és visszaverette külpolitikát és honvédelmi tekintetben is függetlenségét. A magyar nemzet jövője most már attól függ, hogy tudja szándékait a maga erejével keresztülvinni.

A kormányrendszer, bírálata

Ezután belpolitikai kérdésekre tért át Eckhardt.

— Az a politikai elgondolás — úgy mond —, mely nyílt szavazás eszközzel egyetlen párt uralmat építette ki, nincs többé. Felmerül a kérdés, hogyha a jelenlegi kormányrendszer a népi gondolat alapjára helyezkedett, miért áll vele szemben a kisgazdapárt. Erre világosan kell felelni. A kisgazdapárt ellenzéki párt és ellenzéki pártnak csak az lehet a célja, hogy érvényesítse a maga törekvéseit.

— A NEP mint politikai struktúra megbukott. Hogy mi jön utána, jobb, vagy rosszabb, nem tudjuk még, de hogy az, ami volt, megbukott — és ezt nincs okunk siratni —, ez is több, mint bizonyos. A belpolitikai élet szabad fejlődését eddig megmerevített és rögzített akadályok megszüntvén, a magyar népi politikának olyan erővel kell győzedelmeskednie, mint amilyen erőt tud ez a nép a saját politikája szolgálatába állítani.

A továbbiakban azt fejtegette Eckhardt, hogy bár elismerik a miniszterelnök képességeit és szándékai őszinteségét, mégis színtük kezdő a népi politikában és komoly próbatétel s eredmények nélkül máról holnapra nem fogadják el a maguk vezérének. Elismeréssel szólott Bethlen nagy hazafiúi érdemeiről, külpolitikai eredményeiről, de felhozta, hogy kormányzata maradi volt. Bethlen óta eltelt hét esztendő reformok nélkül. Azt állította, hogy Imrédy volt az, aki ez alatt az idő alatt elméleti felkészültséggel, tudományos megalapozással készítette a reformokat.

— Ha Bethlen István felelős a késelemért, akkor Imrédy felelőssége tiszter, százszor nagyobb, mert őt mindenki sarkalta, saját miniszterelnöke is sarkalta a re-

formok irányában. Az ő személyes ellenvetései és ragyogó képességei akadályozták meg hosszú éveken keresztül a reformok oly mértékű megvalósítását, hogy a mostani történelmi időben felkészülten állhatnánk itt.

Bizonytalanság

— Boldog voltam, — mondotta ezután Eckhardt —, amikor Imrédy miniszterelnök elmondotta programbeszédét s a mult Imrédy Bélával szemben százperentes változáson átment Imrédyt látam. Másrészt azonban rendkívül sajnálattal látom, hogy az új politikával kapcsolatban a miniszterelnök urnak még megközelítőleg sinesenek olyan kiforrott nézeti és gondolatai, mint voltak a liberális nagykapitalista és politikai rendszer védelmében. Sajnálattal konstatalom, hogy az ország politikai vezetésében a bizonytalanság lett urrá, ennek a bizonytalanságnak a következménye, hogy az egész magyar életben, nemesak a zsidókunál, hanem a keresztényeknél is, bizonytalanság, lehangoltság, aggodalmoskodás, majdnem azt mondhatnám, a jövőtől való félelem lett urrá.

Pigniczky István
A szegedi hírneves
Brauswetter órásnak
tanítványa
12 évig elsőrendű szakmunkása
volt. — CSAPO-UTCA 12. SZ.

A külpolitikai helyzet

Ezután a külpolitikai helyzettel foglalkozott Eckhardt. Megállapította, hogy a magyar külpolitika az elmúlt 20 év alatt helyes utakon járt és erről a bevált útról nem szabad letérni, egyoldalú elhajlásokba menni és olyan vágányra vezetni, amely a tengelyen belül is izolálhat bennünket, a nagy világban pedig az izolálódás komoly veszedelmével fenyeget. Ennek a nemzetnek nem érdeke, hogy élharcosa legyen egy olyan politikának, amelynek célkitűzéseit nem mi határozzuk meg.

A zsidójavaslatról

— A jelenlegi miniszterelnök ur, — folytatta ezután Eckhardt a zsidókérdésre áttérve —, jelentette ki, mikor az első zsidótörvényt tárgyalta, hogy az a zsidótörvény a jogi betetőzése a zsidókérdés megoldásának. Ő jelentette ki, hogy ezzel jogi szempontból a

ÖN IS VÁSÁROLJA

Benjáts

SAJÁTKÉSZÍTHETŐ

kötött áru!

kérdés egyszer s mindenkorra elintéztet nyert és pár hónapra rá jön megint egy másik javaslattal, amelyről nyugodtan megmondhatjuk, hogy nem fogja megoldani a kérdést, mert ez is zavaros, konfuzos, kiforrtalan. Valahányszor a kormány nehéz helyzetbe jut, mindig egy új zsidótörvénnyel fog jönni.

Felkiáltások: Villámhárítól!

Eckhardt Tibor: Ahogyan a változó román kormányok valahányszor bajbakerültek, nagyot ütöttek a magyarok fején, a jelenlegi magyar kormányzati rendszer, valahányszor bajba kerül, üt egyet a zsidókun, hogy a maga népszerűségét megmentse.

Kun Béla: És közben a kartelek tovább garázdálkodnak!

Eckhardt: Mintán nekünk is megvan az elgondolásunk, joggal követelhetjük a kormánytól, hogy ezekben a kérdésekben világosan jelölje meg a kereteket.

Helyes a rend és törvény uralmának fentartása

A miniszterelnöknek a reformoknál kapcsolatos állásfoglalását bátornak találja, amelynek megvan az a maradandó értéke, hogy a reformpolitikát többet napirendről levenni nem lehet.

— A miniszterelnök, amikor a reformok útjára lépett és bátor szavakkal hirdeti a reformok szükségességét, komoly intézkedéseket tett az ország belső rendjének és a törvény uralmának fentartása érdekében is. Ezt is csak helyesléssel fogadhatjuk és azt a várakozásunkat fejezzük ki, hogy a miniszterelnök valamennyiünk segítségével az ország belső rendjét és a törvények uralmát az eddigieknél megfelelőbb módon fogja tartani.

Két határhöz közö

Kifejtette ezután Eckhardt a zsidókérdés megoldására vonatkozó elgondolásait, amit két határhöz közö kell helyezni. A megoldás egyik kulcsa az, hogy egy szegény országban nem lehet megengedni, hogy aránylag igen kevés ember kezén legyen a nemzeti vagyon és jövedelem nagyrésze. A zsidókérdésben és földkérdésben ugyanaz a probléma adódik. Az ingó nagytöke és az ingatlan nagyvagyonnal szemben egyidejűen hasonló módon kell eljárni a népi politika

jegyében.

— Senki nem tehet nekünk szemrehányást, ha azt mondjuk: zsidó nagytöke, mánás nagybirtok, adjatok helyet a magyar parasztnak, hogy élni tudjon. A valóságok zsidójellegének nem az az ismérve, hogy zsidók-e az igazgatók, vagy a vezérigazgatók, amint hogy a földbirtok zsidó vagy nem zsidó jellegét sem az adja meg, hogy milyen vallásu az intező, hanem az, hogy ki a földbirtokos.

A zsidókérdés megoldása Eckhardt szerint

— A zsidókérdésben a becsületesség megoldást abban látom biztosítva, ha a miniszterelnök olyan részvényjogi reformot hoz, ahol a bemutatásra szülő részvény névre szóló részvénynyé fog átalakulni és amely szerint részvénytársaság csak olyan vállalat lehet, amelynek részvénytöbbsége magyar kézben van. Ez a zsidókérdés konstruktív fajvédő oldala és akkor nem kell szadista örömeiket keresni... (Nagy taps és helyeslés.) A másik határhöz a zsidókérdésben az, hogy nem szabad olyan intézkedéseket nemesak elrendelni, hanem megtérni sem, amelyek Magyarországot a nagyvilág előtt a maga kulturális és erkölcsi színvonalában lecsökkentik. (Nagy taps és helyeslés.) Ne feledjük el, hogy nemesak zsidókérdés van, hanem van egy nagy, szent magyar ügy is és a zsidókérdés olyan rendezésébe, amely a magyar ügyet károsítaná, vagy Magyarországot kárára lenne, nem mehetünk bele.

Hárommillió holdra van szükség

Ezután a földkérdésről beszélt Eckhardt Tibor. A helyes megoldástól függ, hogy nemzeti függetlenségünk külső befolyások sulya alatt veszélybe ne kerülhesen. Az a veszély fenyeget, hogy belső feszültségek sulya alatt át nem gondolt intézkedések vagy demagóg szempontok szerint igazodó földreformok ismét diszkreditálják a földreformot. Az első földreformot rosszul csinálták meg, a másodikat jól kell megcsinálni.

Bejelentette ezután Eckhardt, hogy kidolgozta részletes földbirtokreform-tervezetét, amely szerint három millió holdra van szükség és ezt a földreformot a termelés érdekeinek sérelme nélkül lehet megvalósítani. Részletesen ismertette földreformtervezete elgondolásait.

— Számításba kell venni a reform során rendelkezésre álló összes földmennyiséget és természetesen kell végrehajtani a munkát. Számítása szerint

kétszáz új község telepítésére lesz szükség.

Az új községek telepítését bizonyos nemzeti szempontok is indokolják.

Felkiáltások: Telepítet a határon! Nyugaton!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR,

az érdekes és különleges

Samuráj lánya

a japán filmjátszás legjobbjaival!

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!
Híradók!

Eckhardt ezután azt követeli, hogy a földreform során a proletarizáló földműveseknek jelentős részét, a hárommillió koldusnak körülbelül kétharmadát rá kell vezetni a polgárosodás útjára.

Több mint egymillió törpebirtokosnak lehetővé kell tenni törpebirtoka észszerű kiegészítését. A nincstelének és kisiparosoknak pedig a városok mellett és homokos vidékeken kétholdas törpebirtokot kell létesíteni. Energikusan folytatni kell az egész országban a házhelyakiót. Számítása szerint a reform során 650.000 magyar családnak hárommillió holdat kell juttatni.

A kisbirtokos létminimuma évi 500-600 pengő. A föld oldaláról nézve pedig a kérdést megállapítja, hogy a közterheken kívül haddanként egy mázsa búza leadásán túl nem lehet a földbirtokost terhelni. A reform pénzügyi lebonyolításának ezeken a határokon belül kell mozogni.

A feladat megoldása csak úgy lesz helyes — fejtette ki azután Eckhardt —, ha a földbirtok-reform legfőbb központi szerve kizárólag ellenőrzi, irányítja és finanszírozza. A végrehajtást törvényhatóságként kormánybiztosnak kell eszközölni, akinek szakértő közegek álljanak rendelkezésre. *Ez az a mód-szerrel a földreformot öt év alatt le lehet bonyolítani. Ezenyi idő alatt végbe is kell menni az egész reformnak, évi 100.000 holdat kisajátításával nem érünk el semmit.*

A reform lebonyolításának általa javasolt módja mellett a termelés érdekei sem fognak kárt szenvedni, mert így az igénybe vett birtokok kétharmad része jobb gazdálkodás alá kerül, mint amilyenben volt eddig.

Pillanatnyilag talán a mezőgazdasági értékesítés helyzete nem súlyos, mert a kötött devizagazdálkodás mellett még az expanzív módszerekkel dolgozó magyar mezőgazdaság termékei is találhatnak piacot, bár a termékekből nem is tudunk sokat és jó áron értékesíteni. *Fel kell készülnünk azonban arra az időre, amikor a tengerentúli államok versenye ismét megindul és megjelenik Európában az argentinai hétpengős búza.*

Felkiáltások: Vagy az ukrán búza!

Végül beszélnünk kell arról a központi gondolatról —, amelyről a magyar nép, a magyar falu népe soha le nem mondhat. Ez pedig a magyar függetlenség és szabadság. Bárhol is alakuljon a világpolitikai helyzet, mi erről lemondani soha és semmi körülmények között nem fogunk. *Végigtaposhatunk rajtuk, testünket összetörhetik, de lelünk szabadságát nem bocsátjuk áruba.* (Felkiáltások: Német német eselések nem leszünk!) Fel kell készülnünk a jelenleginél még súlyosabb időkre, Aki nem érez magában erőt, aki gyáva, az menjen közüllünk. *Ennek a nemzetnek a történelmét három pillér tartotta és fogja tartani a jövőben is: független államiság, belső szabad élet (kötő taps) és fegyverrel társadalom.*

Amikor üdvözlésteket megköszönöm — fejtette be beszédét Eckhardt —, meg kell, hogy emlékezzek a legelső magyar emberről (lelkes taps és éljenzés), akik éppen most rendelte el, hogy ünnepi alkalmakkor a Himnusz most már hivatalosan is mindig játszani kell azt a nemzeti szabadságindulónkat, amelynek első sora így hangzik: *Magyarok Istene, rontsd a labano hadát!*

Eckhardt Tibor beszédét a kisgazdapárt képviselői tapsal és lelkes éljenzéssel fogadták.

Lossonczy főispán újévi üdvözlése

A főispán válaszában szólott az időszerű kérdésekről.

Számos testület kereste fel újév délelőttjén Lossonczy István főispánt. Elsőnek Rásó István alispán evzetésével tisztelgett a vármegye tisztikara. Rásó István üdvözölte meleg szavakkal a főispánt, akit arra kért, tartsa meg szeretetében és gondoskodásában Hajdú megye népét.

Az üdvözlésre Lossonczy István főispán hasonló melegséggel válaszolt. Hangsúlyozta, hogy megismerte és megszerette a hajdú népet, amely egyenes gondolkodású, katonás szellemű nép.

A NEP és a városi tisztikar küldöttsége egyszerre jelent meg a főispán előtt.

Előbb vitéz Berényi István tábornok köszöntötte Lossonczy István főispánt a NEP nevében. Üdvözölte a főispánt, mint a NEP debreceni vezérét, akit — úgy mond — mindenki nagyrabecsüléssel, tisztelettel és szeretettel vesz körül.

Köszöntjük Méltóságodat — mondotta — mint a kormány képviselőjét, amely kormány programjának megvalósítása a magyarság életét, megújítását a magyarság pusztulását jelenti. Ez a kormányprogram alkalmas arra, hogy a miniszterelnök úr möött sorompóba állítsa a nemzet legjavát.

A debreceni Nemzeti Egység Pártja szervezete egy emberként kívánja ennek a programnak minden megalkuvás nélküli megvalósítását és egy emberként támogatja a miniszterelnök urat ennek a programnak a megvalósításában. Boldog új esztendőt és minden jót kívánunk Méltóságodnak és kedves családjának. (Élvezés, taps.)

A városi tisztviselői kar küldöttsége nevében Zöld József h. polgármester üdvözölte a főispánt:

Itt állnak az autonómia és törvényhatósági tisztikar tagjai Méltóságod előtt — szólott —, mint az államkormányzat képviselője előtt, mintha azt akarják kifejezésre juttatni, hogy a kormányzat, autonómia és törvényhatósági tisztikar egy cél érdekében dolgozik és egy cél érdekében egy úton jár. A mi üdvözlésünk szól a főispánnak és nagyrabecsült személynél keressük az államkormányzatnak, szól a törvényhatóság elnökének és rajta keresztül a város egész közönségének, a törvényhatósági bizottság tagjainak azzal a hűhajtással, hogy ez az új esztendő, amely előreláthatólag küzdelmekben, munkában talán még gazdagabb, még változatosabb lesz, mint az elmúlt esztendő, ez az új esztendő hozza meg számunkra a nemzeti megújulás áldásait, eredményeit, sikereit.

Szól ez a mi üdvözlésünk Lossonczy Istvánnak, az embernek. A tisztikar jóakarató pártfogójának. Kérjük a Gondviselést, áldja meg Méltóságodat és családját minden jóval, hozza meg az újév a jól végzett munka minden boldogságát és megelégedettségét. (Taps, éljenzés.)

Lossonczy István főispán meghatott hangon válaszolt az üdvözlésekre.

Hálás köszönetet mondok mindenkinek a tábornok úrnak igazán meleg és kedves üdvözlésért. Mi katonák megértjük egymást, mert két katonára mindig megérti egymást. Úgy érzem, hogy ez a 1939-es év határvonal a nemzet életében. A tisztviselői alkotmány ezer esztendőn keresztül tartotta fenn nemzetünk létét, biztositotta államunkat, de mint min-

den felett, efelett is halad az idő. Nem lehetünk meg anélkül, hogy ezt a magyar alkotmányt ki ne terjesszük és az alkotmány áldásaiban ne részesítsük a legszélesebb néprétegeket.

Ma reggel azt olvastam az egyik újságban, hogy a kisemberek szíve tele van bizonytalansággal. Azt hiszem, ez rendkívül téves megállapítás. A kisemberek látják, érzik azt a jóakaratot, amely a kormányzat felől feléjük irányul. Érzik, hogy rajtuk segíteni akarnak és azt hiszem, ezek az aggodalmak azok szívében élnek, akiknek lába alól kiesszik a talaj, mert felelőtlen ígéretekkel nem lehet többé a magyart egymás ellen uszítani.

Nehéz, küzdelmes év lesz ez az új magyar élet kezdőpontja, hiszen minden kezdet nehéz. Ezért sokszoros munkára van szükség és még nehezebb lesz ezt a munkát folytatni, mert ehhez a munkához szív, lélek és igen-igen nagy kitartás kell. És ezt a kitartást csak akkor fogjuk tudni nyújtani, ha érez-

zük a hátunk mögött azt az összefogó erőt, amely a törvényhatósági bizottság minden rétegéből felénk kell, hogy áradjon. Debrecen az elmúlt esztendőben egyszer már levizsgázott és egyszer felett. Elsőnek biztosította bizalmáról az akkor még bizonytalanságban levő kormányelnök urat. Meglátta, hogy az az út, amelyen ő jár, helyes. És ez kimondhatatlan erkölcsi értéket ad nemcsak a kormányzatnak, de magának Debrecen város lakosságának is, mert éreznie kell magában az erőt, hogy az ő állásfoglalása talán azt mondhatom sorsdöntő volt a további eseményekre, a magyarság által követendő útra irányt mutatott. Öszintén köszönöm meleg üdvözlésüket és bízom benne, hogy a jövőben sem fogtok bennem csalatkozni és én sem benneteket. Bizelt kérem, legyetek hozzám bizalommal és részemről a szeretet, a bizalom és a segíteni akarás mindig meglesz.

Az egybegyűltek éljenzéssel fogadták a főispán szavait. Az üdvözlés után a főispán és a főispán lakásukon vendégül látták a küldöttség tagjait.

A délelött folyamán megjelent még a főispánnal dr. Fodor Rezső pénzügyigazgató küldöttség élén.

Cím és jellegadóományozások a debreceni pénzügyigazgatóságnál

Fodor Rezső pénzügyigazgató miniszteri tanácsosi címet és jellegét kapott.

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Fodor Rezső pü. főtanácsos, debreceni pénzügyigazgatónak a miniszteri tanácsosi címet és jellegét, Mikola Bálint debreceni pü. titkárnak a pü. tanácsosi címet, Kormos Endre és dr. Józán József debreceni pü. s. titkároknak a pü. titkári címet és jellegét adományozta.

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Szitha József debreceni pénzügyi számellenőr részére a számvizsgálói címet és jellegét adományozta.

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Rostás János debreceni állampénztári főtisztnek az állampénztári tanácsosi címet és jellegét adományozta.

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Szathmáry

Károly a debreceni m. kir. Pénzügyigazgatóságnál, Kása Vince a debreceni m. kir. Pénzügyigazgatóságnál, Csapó László a debreceni m. kir. Pénzügyigazgatóságnál szolgálatot teljesítő pénzügyi irodatisztnak az irodafőtisztí címet és jellegét adományozta.

A postánál

A kormányzó a kereskedelmi miniszter előterjesztésére a posta forgalmi szakában Szabó János postafelügyelőnek a postafelügyelői címet és jellegét, az üzemi férfi tisztviselők szakában Keresztes Antal debreceni postaelőnöknek a posta főellenőri címet és jellegét; az üzemi női tisztviselők sorában Horváth Zoltánné debreceni posta s. előőrnöknek a postaelőőrnői címet és jellegét adományozta.

Rauchbauer Ödön és felesége állapota

Eszméleten vannak s fogadták a látogatókat, de még nagy fájdalomról panaszkodtak.

A „Debreczen” részletesen beszámolt arról a súlyos autószerencsétlenségről, mely Rauchbauer Ödön debreceni földbirtokost és feleségét érte Kenderes határában.

Autójuk összeütközött egy teherautóval és a karambol következtében Rauchbauer Ödön koponyaalapi törést, felesége pedig medencecsonttörést szenvedett. A mentők mindkettőjüket Debrecenbe a sebészeti klinikára hozták, ahol nyomban műtétet hajtottak végre rajtuk.

A súlyosan sérült debreceni földbirtokos és neje a vasárnapi és hétfői napot aránylag nyugodtan töltötték. Rauchbauer Ödön állapota erőteljesen javult, feleségének azonban még mindig nagy fájdalmak vannak s az ő sérülése súlyosabbnak látszik. Remény van

rá azonban, hogy ha komplikációk nem lépnek fel, simán fog lefolyni a gyógyulás. A Rauchbauer házaspár betegágyánál hétfőn nagyon sok látogató megfordult és a sérültek már rövidebb ideig beszélgettek is ismerőseikkel.

A soffőr, aki gyomrán sérült meg az összeütközés alkalmával, tegnap szintén visszatért Debrecenbe. Kisebb belső sérüléseket szenvedett csupán, melyeket már nagyrészt ki is hevert.

Erőteljes, vérmes, kövér emberként reggelente éhgyomorra egy pohár termésketes „Ferenc József” keserűvíz kiadós bélürülést biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megéleltíti. Kérdezze meg orvosát.

Megjelent a zsidó-javaslat hivatalos szövege

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és Tasnádi Nagy András aláírásával tegnap megjelent az új zsidójavaslat nyomtatásban is. Ez a javaslat hiteles szövege tehát, mely a következőképp hangzik:

KIKET KELL A TÖRVÉNY SZEMPONTJÁBÓL ZSIDÓNAK TEKINTENI

1. §. A jelen törvény alkalmazása szempontjából zsidónak kell tekinteni:

1. azt, aki az izraelita hitfelekezet tagja vagy a jelen törvény hatálybalépésekor az izraelita hitfelekezet tagja volt;

2. akinek mindkét szülője az izraelita hitfelekezet tagja vagy tagja volt;

3. akinek nagyszülői közül legalább kettő az izraelita hitfelekezet tagja vagy tagja volt;

4. az 1-3. pontban felsoroltaknak a jelen törvény hatálybalépése után született ivadékait.

A jelen § első bekezdésének 3. pontja alá eső személyt és ivadékaikat nem lehet zsidónak tekinteni, ha az 1938. évi január hó 1. napja előtt kötött házasságból származik, feltéve, hogy mindkét szülője már a házasságkötéskor valamely keresztény hitfelekezet tagja volt és azontúl is keresztény hitfelekezet tagja maradt.

2. §. Amennyiben a jelen törvény másikkal nem rendelkezik, rendelkezéseit nem kell alkalmazni:

1. arra, akit az 1914-1918. évi háborúban ezüst vagy arany vitézségi érmmel tüntettek ki, vagy aki magatartásáért legalább két ízben kitüntetésben részesült;

2. arra, aki legalább ötven százaléka hadirokkant.

A jelen §-ban megállapított mentesség a mentesített személy ivadékaira nem terjed ki.

3. §. A jelen törvénynek a zsidókra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell arra a vállalatra (vállalkozás, üzem, intézet, intézmény) is, amelynek tulajdonosa, vezetője (elnök, alelnök, vezérigazgató, ügyvezető igazgató, igazgató, mindezek helyettesei), vagy ezek többsége avagy az igazgatóság többsége zsidó, vagy amelynél az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma a megengedett arányt (14. §) meghaladja.

4. §. Honosítás, házasságkötés vagy törvényesítés által zsidó magyar állampolgárságot nem szerezhethet.

A ZSIDÓK KÖZJOGI HELYZETE

Felhatalmaztatik a belügyminiszter, hogy hatálytalanítsa a honosítás (visszahonosítás) útján az 1914. évi július hó 1. napja után magyar állampolgárrá lett annak a zsidónak honosítását (visszahonosítását), akit életviszonyai nem utalnak arra, hogy az ország területén maradjon. Hatálytalanítani kell a honosítást (visszahonosítást), ha a honosításnak (visszahonosításnak) a törvényben meghatározott előfeltételei nem állottak fenn, vagy ha a magyar állampolgárságnak honosítás (visszahonosítás) útján való megszerzése érdekében bűncselekményt vagy feyelmi vétséget követtek el, vagy a hatóságot megtévesztették.

A honosítás hatálytalanításával együtt a névváltoztatás engedélyezését is hatálytalanítani kell.

5. §. Zsidó csak a jelen törvény rendelkezései szerint lehet országgyűlési képviselő, törvényhatósági bizottság vagy községi képviselőtestület tagja és csak a jelen törvény rendelkezéseinek megfelelően vehet részt országgyűlési képviselő, törvényhatósági bizottsági tag, továbbá községi képviselőtestületi tag választásában.

A zsidók az általános országgyűlési képviselőválasztások után országos listástrom alapján külön választanak maguk közül az országgyűlési képviselők megállapított számán felül annyi országgyűlési képviselőt, mint amennyi a választók névjegyzéké szerint a zsidó és nemzsidó választók számarányának megfelel.

A zsidó képviselők száma a nemzsidó képviselők számának hat százalékát nem haladhatja meg. Zsidó csak az összes választók közül választás jogcímén és csak a zsidók választása alapján lehet a törvényhatósági bizottság tagja. Az előbbi bekezdésben meghatározott szabályt megfelelően kell alkalmazni a törvényhatósági bizottsági és a községi képviselőtestületi tagok választására is azzal az előfeltétellel, hogy a törvényhatósági bizottság, úgyszintén a községi képviselőtestület zsidó tagjainak száma az összes tagok számának hat százalékát nem haladhatja meg. Zsidót a törvényhatósági és a legtöbb adófizetők névjegyzékébe nem lehet felvenni.

A választásokra vonatkozó részletes szabályokat a miniszteriumm rendelettel állapítja meg akként, hogy ezeket a választásokat az általános választásokat követő harmadik napon belül kell megtartani. Zsidó nem lehet választás alapján (1926:XXII. te. 7. §) tagja az országgyűlés felsőházának, kivéve az izraelita hitfelekezet képviselőjére hivatott jelkézetek.

6. §. Tisztviselőként vagy egyéb alkalmazottként zsidó nem léphet az állam, törvényhatóság, község, úgyszintén bármely más köztisztület, közintézet vagy közüzem szolgálatába.

A jelen § rendelkezéseit a 2. § első bekezdésében megjelölt személyekre is alkalmazni kell.

Az izraelita hitfelekezetet vallásos tanároknak (vallásos tanítóknak) és az izraelita hitfelekezet szervezeteinek, intézményeinek és intézetei-

nek alkalmazottaira a jelen § rendelkezései nem terjednek ki.

A KAMARAK

7. §. Zsidót kir. közjegyzőnek, hitves tolmácsnak, állandó bírósági vagy más hivatalos szakértőnek (becsüsnek) kinevezni, közjegyzői helyettesnek kirendelni, zsidónak szabadalmi ügyvivői jogosítványt adni nem lehet. Ezt a rendelkezést a 22. § első bekezdésében meghatározott személyekre is alkalmazni kell.

8. §. Ügyvédi, mérnöki, orvosi kamarába, sajtókamarába, úgyszintén színművészeti és filmművészeti kamarába zsidót tagul csak olyan arányban lehet felvenni, hogy a zsidó tagok száma az illető kamara összes tagjai, ha pedig a kamara szakosztályokra vagy foglalkozási csoportokra tagozódik, az egyes szakosztályok, illetőleg foglalkozási csoportok tagjai számának hat százalékát ne haladja meg. Mindaddig, amíg a zsidó kamarai tagok száma az illető kamara összes tagjai számának hat százalékát kiterő szám alá nem eszik, zsidó kamarai tagul felvenni nem lehet.

A 2. § első bekezdése alá eső személyt az időközönként felvehető tagok számának három százaléka erejéig kamarai tagul fel lehet venni akkor is, ha a kamara zsidó tagjainak száma a fentemlített hat százalék alá még nem is csökkent.

A SAJTÓ

A 2. § első bekezdése alá eső személyeket kamarai tagul az összes kamarai tagok számának három százaléka erejéig azután is fel lehet venni, miután a zsidó kamarai tagok után — a 2. § első bekezdése alá eső személyeket nem számítva — hat százalék alá csökkent.

Az előző bekezdés rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni a helyettes ügyvédekre is (1937:IV. te. 67. §).

Az első bekezdésben felsorolt kamarák tisztikarának és választmányának tagja zsidó csak a tisztikar, illetőleg a választmány tagjai hat százalékának erejéig lehet.

9. §. Akár időszak, akár nem időszakos lap szerkesztésében állandó munkaviszonyban álló munkatársul zsidókat csak az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottakra megállapított szabályoknak (14. §) megfelelően lehet alkalmazni.

Zsidó nem lehet időszakos lap felvétel szerkesztője, kiadója, főszerkesztője, vagy bármely névvel megjelölt olyan munkatársa, aki a lap szellemi irányát megszabja, vagy a lap szerkesztésében egyébként irányító befolyást gyakorol. Ezt a rendelkezést a 2. § első bekezdésében megjelölt személyekre is alkalmazni kell.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE.
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN

AZ ENYHE, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

Az előző bekezdések rendelkezéseit nem lehet alkalmazni azokra az időszakos lapokra, amelyek kizárólagosan izraelita hitfelekezeti, zsidó művelődési, gazdasági vagy más zsidó társadalmi célokat szolgálják és ezt a jellegüket a lap címeiben (alcímekben) határozottan feltüntetik.

SZÍNHÁZ

A miniszterelnök nem magyar nyelvű napilapokra a jelen § rendelkezései alól kivételt tehet.

10. I. Zsidó nem lehet színház igazgatója, művészeti titkára, dramaturgja vagy bármely névvel megjelölt olyan alkalmazottja, aki a színház szellemi vagy művészeti irányát megszabja, a színház művészeti személyzetének alkalmazásában vagy a színház ügyeinek intézésében egyébként irányító befolyást gyakorol.

Az előző bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a mozgóképfilm előállítására, forgalmazására vagy előadó vállalatok igazgatóira és az igazgatási tennivalókat ellátó művészi ügyvezetőire, ügykezelőire és egyéb olyan alkalmazottaira, akik a mozgóképfilm előállításában, forgalmazásában, vagy a színház műsorának megállapításában irányító befolyással közreműködnek.

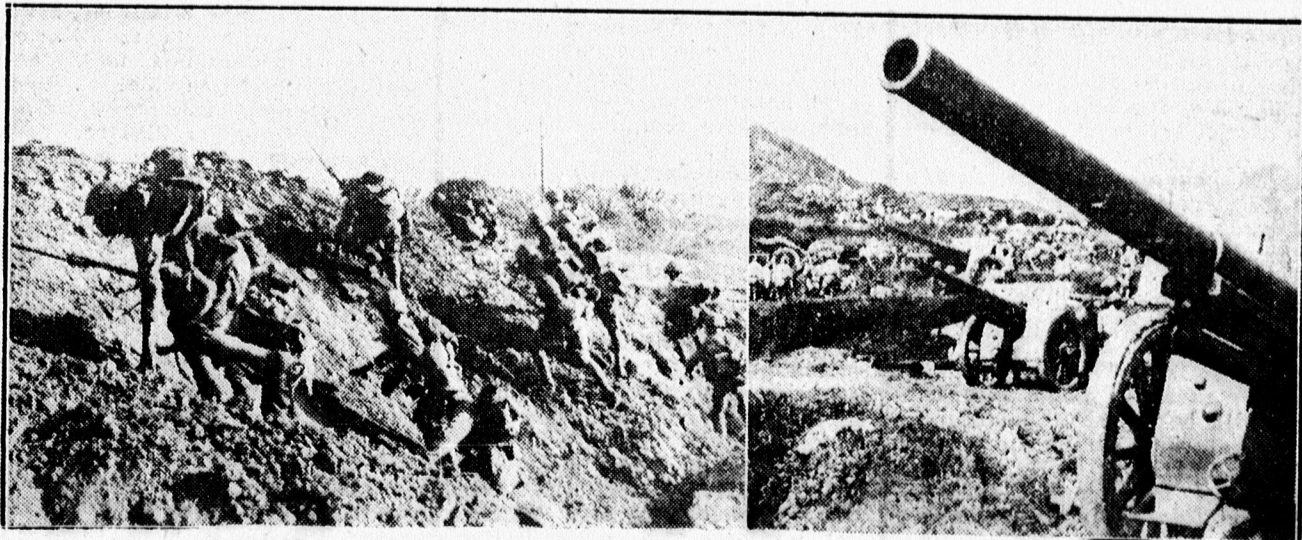
A jelen § rendelkezéseit a 2. § első bekezdésében megjelölt személyekre is alkalmazni kell.

11. §. Állami egyszemélyes alá eső cikkek árusítására engedélyt, úgyszintén hatóság engedélytől függő egyéb jogosítványt zsidónak nem lehet adni.

A törvény hatálybalépése előtt zsidóknak kiadott ilyen engedélyket a törvény hatálybalépésétől számított öt éven belül fokozatosan meg kell romni.

KÖZSZÁLLÍTÁS ÉS IPAR

12. §. Közszállítást (1931:XXI. te. 21. §-a) zsidóknak csak annyiban lehet odaítélni, hogy a zsidóknak odaítélt közszállítási vállalatok összege együttvéve a hatóság, hivatal, intézet, vállalat, üzem vagy más intézmény évi költségvetésébe, úgyszintén megállapított beruházási tervébe (munkatervébe) a közszállítási fedezésére felvett egész összegnek az 1939. és az 1940. években húsz, az 1941. és az 1942. években tíz, az 1943. évtől kezdve pedig hat százalékát meg

Az újabb nagy spanyol offenzíva színteréről. A nemzeti csapatok előnyomulása. Légelhárító ütegek munkára készen.

ne haladja. Ettől a szabálytól csak abban az esetben lehet eltérni, ha a közszállításra más nem jelentkezik, vagy ajánlata lényegesen kedvezőtlenebb.

Nem szabad közszállításban részesíteni azt, aki a zsidó alkalmazottak arányszámának csökkentésére az 1938. XV. törvényekben és a jelen törvényben meghatározott rendelkezéseket megszegte. Nem szabad közszállításban részesíteni azt a nemzsidót, aki a maga neve alatt zsidó részére, úgyszintén azt a zsidót, aki nemzsidónak a neve alatt a maga részére szerez meg közszállítást vagy ezt megkísérli.

13. §. Ipar gyakorlására zsidónak iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt mindaddig nem lehet kiállítani, amíg az illető községben a zsidónak kiadott iparigazolványok és iparengedélyek együttes száma a községben fennálló összes iparigazolványok és iparengedélyek számának hat százaléka alá nem esik. A kereskedelem- és közlekedésügyi, illetőleg az iparügyi miniszter közérdekből kivételt tehet.

AZ ARÁNYSZÁM

14. §. A közszolgálat körén kívül akár természetes személy, akár jogi személy által fenntartott ipari (kereskedelmi), bányászati, kohászati, bank- és pénzügyi vállalatban, biztosítási magánvállalatban, közlekedési vállalatban és mezőgazdasági (kert- és szőlőgazdasági) üzemből, továbbá bármiféle más kereső foglalkozásban tisztviselői, kereskedősegédei, művezetői vagy más értelmiségi munkakörben zsidót csak olyan arányban szabad alkalmazni, hogy a 2. § első bekezdése alá eső zsidó alkalmazottak száma a vállalatnál (kereső foglalkozásban) értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számának tizenkét százalékát, az összes zsidó alkalmazottak száma pedig — ide számítva tehát a 2. § első bekezdése alá eső alkalmazottakat is — az összes alkalmazottak tizenöt százalékát ne haladja meg.

Ha az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma tíznél kevesebb, de negyvennél több, legfeljebb két, ha pedig az alkalmazottak száma ötvennél kevesebb, legfeljebb egy alkalmazott lehet zsidó. Ennek a rendelkezésnek a szempontjából a 2. § első bekezdésében meghatározott mentességet nem lehet figyelembe venni.

Az első és a második bekezdés rendelkezései megfelelően irányadók az alkalmazottak illetményei (akár pénzben, akár természetben bármely címen élvezett juttatások) összegének arányára is.

A HATÁRIDŐ

Az első, a második és a harmadik bekezdésben meghatározott arányszámot a vállalatoknál az 1933. évi január hó 1. napjáig kell elérni. A csökkentést félretekint minden évben június hó 30. és december hó 31. napjáig legalább is egyenletesen alként kell végrehajtani, hogy az első, a második és a harmadik bekezdésben meghatározott arány az 1933. évi január hó 1. napjáig elérjék.

Az olyan vállalat, amelynél az utolsó három évben a közszállítások az évi forgalom húsz százalékát meghaladták, az előző bekezdésekben meghatározott kötelezettségnek az 1941. évi június hó 30. napjáig tartozik eleget tenni. A negyedik bekezdésben meghatározott határidőt a miniszterium az illetékes miniszter előterjesztésére két évvel meghosszabbíthatja az olyan vállalat tekintetében, amely évi termelésének legalább harminchárom százalékát külföldre szállítja, három évvel pedig az olyan vál-

lalat tekintetében, amely évi termelésének legalább harminchárom százalékát szabadon átváltható devizák ellenében szállítja külföldre.

A zsidó alkalmazottak számának és illetményeinek az összes alkalmazottak számához és illetményeinek összegéhez viszonyított, az 1938. évi március hó 1. napján fennálló arányszámát a zsidó alkalmazottak javára megváltoztatni nem szabad.

A jelen § rendelkezéseit alkalmazni kell a kir. közjegyző, a bírósági végrehajtó és a szabadalmi ügyvivő alkalmazottaira.

15. §. A 14. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a 6. § rendelkezése alá nem eső bármely egyesületnél (érdekképviseletnél), vagy bármely más megjelölésű szervezetnél, úgyszintén alapítványnál értelmiségi munkakörben foglalkoztatott tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra.

Munkásegységet vagy más munkásszervezet intézőszervezék, vagy tisztikarának tagja, munkaközvetítéssel foglalkozó szervezetnek tisztviselője vagy egyéb alkalmazottja zsidó nem lehet.

A jelen § rendelkezéseit nem lehet alkalmazni azokra a szervezetekre és alapítványokra, amelyek kizárólagosan a 9. § harmadik bekezdésében meghatározott célokra alakultak, vagy ilyen célokra állanak fenn és amelyeknek alapszabályaik vagy más szervezeti szabályaik szerint esakis zsidó tagjai lehetnek.

A FELMONDÁS

16. §. Ha a zsidó alkalmazottat a jelen törvény rendelkezései következtében kell elbocsátani, a szolgálati viszonyt felmondás útján a törvényes felmondási idő leteltétől számított halállyal meg lehet szüntetni még akkor is, ha a szolgálati szerződés szerint a szolgálati viszony határozott időre szól. Ilyen esetben az alkalmazottat a javadalmazásnak a törvényes felmondási időre eső része, valamint a törvényes végkielégítés illeti meg. Ezt meghaladó végkielégítés vagy egyéb kártalanítás az alkalmazottnak nem jár.

Ha az alkalmazottnak a szolgálati szerződés vagy az alkalmazottakra irányadó szolgálati szabályzat szerint akár a vállalatnál, akár a vállalat elismert nyugdíjpénztárától nyugdíjra van igénye, ezt az igényét az elbocsátás nem érinti.

Ha azonban a vállalat, illetőleg a vállalat elismert nyugdíjpénztárára az elbocsátott alkalmazottak nyugdíjának fizetése következtében elviselhetetlen teher hárulna, a nyugdíjak összegét a méltányosságnak megfelelően csökkenteni lehet.

A nyugdíj csökkentése tárgyában a közérdekeltségek felügyelőhatósága bírói út kizárásával határoz. A felügyelőhatóság határozata elleni panaszra megfelelően kell alkalmazni a felügyelőhatóság egyéb határozatai ellen benyújtható panaszra fennálló jogszabályokat.

17. §. Felhatalmaztatik a miniszterium, hogy a zsidók kivándorlásának előmozdítására és a zsidók vagyonának ezzel kapcsolatban kiviteltelére egyébként a törvényhozás hatáskörébe tartozó intézkedéseket rendeletekben tehesen meg.

18. §. Felhatalmaztatik a miniszterium, hogy a törvény végrehajtása végett adatszolgáltatási kötelezettséget állapítson meg és hogy az adatszolgáltatás ellenőrzéséről is gondoskodjék.

A miniszterium a jelen törvény rendelkezéseit megszegő vagy kijátszó vállalat vagy más szervezet élére vagy ellenőrzése végett, a kötelezett költségére a törvény ren-

delkezéseinek végrehajtása végett vezetőt állíthat mindaddig, amíg a vállalat vagy más szervezet a kötelességének eleget nem tett. A vezető jogkörének részletes szabá-

lyait a miniszterium rendeletekben állapítja meg.

A 19—20. § a büntetőszankciókat, a 21—22 § a végrehajtás módozatait foglalja magában.

Kiéléződött a helyzet Amerika és Németország között

London, jan. 2. A Times szerint Amerika és Németország közt a helyzet egyre jobban kiéléződik. Diplomáciai közközbeszélés szerint Németország újabb jegyzéket készült átadni az Egyesült Államoknak és ha erre nem kap kielégítő választ, visszahívja dr. Thomson ügyvivőt is, aki ezidőig Washingtonban volt. A Times hozzáfűzi, hogy ez a lépés nem fog az ameri-

kai közvéleményre nagyobb hatást gyakorolni, mert Amerika ugyanis meg akarja szakitani a diplomáciai kapcsolatot Németországgal, illetve ilyen irányban dolgozik.

Washington, jan. 2. Wesson tábornok kijelentette, hogy Amerikának minden eshetőségre fel kell készülnie és ezért 33 és félmilliárd dollár értékben hadianyaggyártásra alkalmas gépeket vásárolnak.

Nyolcvanezer református lélek van Debreczenben

A debreceni református egyháznál statisztikát készítettek arról, hogy mennyi a reformátusok lélekszáma Debreczenben. Az adatokból kitűnt, hogy 80.333 református

lélek él Debreczenben. A reformátusok létszáma tehát tavaly óta, habár nem is nagy mértékben, de emelkedett.

Egy autóbusz beleszaladt a személyvonatba

Kilenc utas megsebesült.

Szolnok, jan. 2. Hétfőn reggel 7 óra tájban a Jászlady és Jászalsószentgyörgy között közlekedő társaságkocsit beleszaladt az arra haladó személyvonatba. Az összeütközés következtében a társaságkocsit az árokba fordult s 9 uta-

sa közül Nagy Ignác, König Jenő és Zama Mátyás súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenséget az okozta, hogy az átjárónál nincs sorompó. A nagy ködben a társaságkocsit vezetője nem látta a közelgő vonatot.

Elfogták a kassai fogházból megszökött egyik halálraítelt rabot

Kassa, jan. 2. Karácsony éjszakáján, mint ismeretes, a kassai fogházból megszökött két halálraítelt rablógépkocsit, Irimi Sándor és Svary András. A két elítelt 2 év óta volt már foglya a kassai fogháznak. A nyomozóhatóságok feltevése az volt, hogy mindketten a határ felé szöktek, ezért értesítették a mezőkászonyi esendőrséget. A mezőkászonyi esendőrség azonban megkezdte a nyomozást. Irimi

Szilveszter éjszakáján meg is érkezett Mezőkászonra, ahova való volt. A esendőrség körülfogta házukat és őrizetbe vette a szökevényt. Irimi elmondta, hogy Svary szökés közben elvált tőle és nem tudja, hogy merre ment. Iriminél motozáskor vesőt és alkulesot találtak, amiből arra következtettek, hogy utközben betöréseket követett el.

A titokzatos autós uriaszony nyíregyházi kalandjai

A titokzatos autós-uriaszony, aki a múlt héten a debreceni szücsöket és ékszerészeket károsította meg, a napokban Nyíregyházán tűnt fel. Igen elegáns kocsiján megérkezve, megszállt a Korona szállodába, ahol még aznap este összeismerkedett egy ismert aranyifjúval és hatalmas pezsgős dáridót rendeztek. A bejelentőlapra M. Zoltánnak, egy magasrangú tisztviselő feleségének írta magát.

Másnap bejárta a nyíregyházi ékszerészeket és szücsöket, a már Debreczenben elkövetett módszer szerint. Kiválasztott ezerszáz pengő értékű ezüstkészletet, az egyik előkelő szücsüzletben két nagyerékű bundát s azt elvitette a szállóba. Este elmentek eljegyzésre s ezalatt a gyantafogó ékszerész és szücs visszavitték az ékszerészt és bundát. Mikor a titokzatos hölgy visszatérte ezt meg tudta, nagy lármát csapott s kijelentette, hogy

nyomban hazamegy. A szállodai számlát viszont nem tudta kifizetni, mert nem volt nála pénz. Otthagytá zálogba autójának pótkerekét azzal, hogy két napon belül elküldi a pénzt. Mivel a pénz nem érkezett meg, a szálloda megtette a fejelentést. Időközben a rendőrségre más városokból befutó adatokból kiderült, hogy egy előkelő vagyonos család egzaltált, s idegbajos nőtagja a titokzatos asszony aki egymásután követi el csalásait.

— Ha gyomrát elrontotta, ígyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Imrédy miniszterelnök ujévi tisztelegesen jelent meg a Kormányzó előtt

Magyarország kormányzója előtt újesztendő alkalmából tisztelegesen jelent meg József kir. főherceg, őt követőleg pedig vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, aki a kormány nevében fejezte ki jókívánatait. Gróf Széchenyi Bertalan a felsőház elnöke, Szinyei Merse Jenő, a képviselőház alelnöke, a két Ház szereneseikívánatait, vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, pedig a honvédség hódolatát tolmácsolta. Ezt követően Karafiáth Jenő főpolgármester és Szendy Károly polgármester vezetésével a főváros küldöttsége, Ravasz László püspök, Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, végül Török Géza, a Kúria nevében tisztelegtek Horthy kormányzó előtt. Az államfőhöz tömegesen érkeztek üdvözlő táviratok külföldről is és nagyszámban küldtek táviratot a Felvidék visszaesett területeiről.

Délben egy órakor vitéz Imrédy miniszterelnök és híve a Főméltóságú Asszonyt köszöntötték az új esztendő alkalmából.

Az Uri Kaszinó Szilveszter estéje

Városunk előkelő polgári társadalmának és a honvéd tisztikarnak nagyon sok tagja találkozott Szilveszterestéjén a Kossuth-utcai Uri Kaszinóban, amely elé a mesebeli szép téli éjszakán, tíz órától kezdve, egymásután gördültek az autók, fénylő reflektórral szikrázva a csillogó havasúton. Estélyi ruhás hölgyek és urak, fényes egyenruhájú katonatisztek hosszú sora vonult fel a Kaszinó ragyogóan kivilágított összes helyiségeibe. A választékos ízléssel berendezett hatalmas díszterem atmoszférájú csakhamar megtelt a derűs hangulat, az igazi jókedv aranyporával s megkezdődött a tánc, melyhez a pompás zenét katonazenekar és elsőrendű cigánybanda szolgáltatotta. A táncrendezés tapintatos, rokonszenves tisztét a régi, előkelő debreceni bállokból előnyösen ismert rendező, dr. Jóna Kálmán kir. törvényszéki bíró végezte, a löle megszokott figyelmességgel és jártassággal.

Az előkelő, díszes közönség sorában, a helyőrségi tisztikar számos tagján kívül ott voltak családtagjaikkal: dr. Oláh Lajos ítéletáblai elnök, a Kaszinó elnöke, vitéz Szentgyörgyi Lajos ny. altábornagy, Várady Sándor, Baróthy Zoltán és Barankay Miklós táblai tanácselnökök, Jeney Sándor törv. elnök, vitéz Lépecs Győző, Buzinkay Béla, Cselley Gyula, Elekes Károly ezredesek, Ruffly-Varga Kálmán ny. akadémiai igazgató, dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, Megay-Meissner Károly országgyűlési képviselő, Serly Gusztáv kormányfőtanácsos, Tatay Zoltán árvaszéki elnök, Tóth Kálmán táblabíró, Pagonyi Gyula törvényszéki tanácselnök, dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsos, Schmogróvits Ernő a Nemzeti Bank főnöke, Suhajda Béla bankigazgató, Pajor Győző tb. főügyész és sokan mások.

A siker legfényesebb keretében lefolyt estély főrendezője lovag dr. Berks Lajos klubigazgató volt, akinek nagy érdeme van abban, hogy az előkelő, díszes társaság 1939 legelső hajnalán a legjobb hangulat és kellemes emlékek között távozott a pompás Szilveszter-estély színhelyéről, megismételve bücsűzártnál az éjféltkor elcsödtített termekben már kifejezett újévi jókívánatokat.

Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fizetési eljárást vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Harmadik kasszafuró banda garázdálkodik Debrecenben

Falrontás útján behatoltak a Papírforgalmi R. T. irodájába és a páncélszekrényt megfurva 400 pengőt magukkal vittek

Vakmerő betöréssel kezdette meg az új esztendőt a harmadik debreceni kasszafuró banda. A debreceni rendőrségnek, mely Szabó Gyula rendőrkapitánnyal, a bűnügyi osztály vezetőjével élén, másfél év alatt bravuros munkával leleplezte Szarvas Ferenc és Bódán Ferenc bandáját, már hónapok óta tudomása van arról, hogy Debrecenben még a múlt év őszén, egy harmadik társaság is megkezdte működését. Ugyátszik Debrecen kedvelik a páncélszekrények hiénáit, mert a rendőrség alig fogja el egyik bandát, máris másik úti fel fejt.

Az új kasszafuró társaság tagjai kacsával dolgoznak s ezek követik el a közelmúltban a Kálvintéren, az Országos Ref. Jóléti Társaság emeleti irodájában végrehajtott kasszafurást.

Itt a tettesek a házmaster lakása elől elvitt létrával másztak fel az erkélyre s a légtornász betörő hatalmas szaltóval kapaszkodott fel az ablakig.

Újév első napja éjszakáján a Papírforgalmi R. T. Széchenyi utca 2. szám alatt levő irodájába törtek be. A tettesek falrontás útján jutottak az üzletbe, ahol nyomokban munkához láttak.

Két kassa volt az irodahelyiségben s mind a kettőt felbontották. Összesen 400 pengőt vettek magukhoz.

A kedélyes betörők tettük elkövetése után nem távoztak el a helyiségből mindjárt, hanem előbb megtartották félbemaradt Szilveszter-estijüket

és likörözni kezdtek. Valószínűleg csak a hajnali órákban távoztak el a Papírforgalmi R. T. irodájából, azon az ember nagyságú résen, melyet a falba furtak.

A vakmerő betörést hétfőn reggel fedezték fel, amikor

az iroda ajtaját kinyitva, leírhatatlan rendellenység tárult a belépő elé.

A fiokok ki voltak húzva, az iratok szétdobálva a szobában. A páncélszekrényen két hatalmas rés tátongott. A tettesek a likörözés után összetörték a poharakat, valószínűleg azért, hogy a rajta levő ujjlenyomatot eltüntessék s ennek cserepei is a padlón hevertek. Megállapították a helyszínelést végző detektívek, hogy

a betörők tüzet is raktak az irodában levő kályhában.

Teljesen otthonosan érezhették magukat. Munkájuk végeztével pedig kezdet mostak a mosdónál.

A debreceni rendőrség, mely a közelmúltban leplezte le a második kasszafuró társaságot, az új bandának is nyomában van és napok kérdése, hogy kézrekerüljenek.

Ravasz püspök újévi beszéde a megtért zsidókról

Budapest, január 2. Újév napján délelőtt a Kálvini téri református templomban dr. Ravasz László püspök a zsidókérdést az egyház szempontjából vizsgálta. A legnagyobb képtelenség azt gondolni — mondotta —, hogy amikor egy hozzánk tévő zsidó fejét érinti a keresztvíz, ezzel be volna fejezve megtérése. A kereszttség inkább kiindulópont, mint vég, utána következnek a tanítványoktatétel hosszú útja.

Megtérni csak újjászületés által lehet, és pedig szakadatlan elfordulás által, ami külső, ami látszat, könnyelmű, érzéki és szakadatlan afelé fordulás, ami magasztos, szent és isteni.

A misszió munkája pedig nemesek egyszerű tanítómunka. Az ügyis intellektuális zsidó elmét hiába tömönnek meg egyházi jogi, stb. ismeretekkel: szeretettel és példadással kell körülvenniük! Szeretettel, mert a zsidót négyezer esztendőn keresztül nem szeretette senki. Mi sem azért szeretjük, mert zsidó, hanem mert ember, mert hozzánk tért és velünk egy lelki család tagjává lett... Nem lehet romantikus hangulatában állandóan elhallgatni igazságokat, ez bizony fájdalmat okozó szeretet és ez olyan hibákra figyelmeztet, amelyeket mi nem akarunk tudomásulvenni.

A keresztényiség sohasem esnált belőle titkot, hogy aki keresztényen akar lenni, annak fel kell

vennie Krisztus keresztjét és kifírteni a keserű poharát. A reformáció éppen ennek komolyan vételeből áll és lásd, mi magyar reformátusok 1681-től 1781-ig, a türlemi rendeletileg mi szenvedésen, üldöztetésen mentünk keresztül! Nem volt szabad templomot építenünk, csak udvarra szőlőt, másodosztályú állampolgárok voltunk s a bíró kezében az indulat miatt megremegett a mérleg serpenyője... Mégis elhordoztuk, hasznunkra vált. Isten ezzel tartott meg, ezzel kovácsolt össze. Zsidószármazású atyánkfiai akkor érkeztek hozzánk, amikor minden már a múlté volt. Isten gondoskodik róla, hogy megrossztassanak s aki hű, az megálljon. Mert éppen erre a kiostálásra van szükség, hogy ki marad meg igazán reformátusnak és igazán magyarnak!

Aki a mi zsidószármazású atyánkfiai közül most megáll magyarságában és keresztényiségében, annak van igazi bizonyossága.

Mert ha meggyengül magyarságunk és keresztényiségünk, akkor a törvénynek igaza van és ereje csak nő ellenük, ha pedig még jobb magyarok és keresztények lesznek, akkor a törvény megerőtlenül, a szenvedésekből olyan erkölcsi tökéletessé, amely egyedül képes megerőtleníteni és hatálytalanítani a törvényt: a méltatlan szenvedés látása... Hogy békesség és irga-

Olasz EXPRESSO gépkávé kapható Sántha cukrászda

Püspöki palota. Fiók üzletben.

Feketekávé tejszínhabbal 28 fillér,
tea csommal, citrommal 30 fillér.
Tessék megkóstolni.

lom végre így legyen! Bármily származásúak vagyunk, a keresztény ember új ember. Aki a látástól a valóságig eljut, olyan értéket, javakat és országot talál, amelyben jelentéktelen és múló kérdés ennek a világnak minden híu harca és kívánsága. »A régi elmúltak, ime, újja lett minden«, mintha Isten maga kérne: a Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel!

Ostrom és vérfürdő egy budai vendéglőben

Üsszerombolták a lágymányosi „Fehér kutya” kocsmát, három mentőautó szállította el a sebesülteket.

Véres események színhelye volt vasárnap reggel a lágymányosi „Fehér kutya” vendéglő. A kis vendéglő olyan volt mint a csatatér. A pultr felborítva feküdt, szerteszét törött flakók, likörösuvegek hevertek és a vendéglő teljes berendezése pozdorjává zúzódott.

Az asztalok és székek romjai alatt vérzőfejú, jajgató emberek feküdtek s a sötét egyik sarkában még folyt a dühös esata. Botokkal, székekkel, s üvegekkel felszerelt emberek ütöttek, verték egymást. A levegő megtelt horgással, jajkiáltással és dühös szitokkal.

Közben megérkezett a rendőrség és a mentő. A sérülteket elszállították, három mentőautó. A rendőrségi vizsgálát megállapította, hogy Déri Jenő vendéglős reggel, a vendégek távozása után a kasszában levő pénzt számolgatta, amikor egyszerre csak feltárult a vendéglő ajtaja és 10—12 főből álló csoport rohant be a vendéglőbe. Rörohantak a megdöbent vendéglőre s a segítségére siető pincérre. A támadók leteperték a vendéglőt, többen a pénztárfiókhoz rohantak és azt kiürítették. A vendéglős ekkor feltápáskodott, egy uborkás üveget ragadott fel és támadó felé vágta. Egy férfi fején talált, aki véres fejjel, ájultan terült el a földön. A pincér is követte a példát s úgy küzdött támadóival, ahogy tudott. A pultról egymásután kerültek le a borosflakók s valóságos pergőtű alakult ki. A vendéglő egyetlen berendezési tárgya sem maradt épen. A helyiség megtelt sebesültekkel és a támadók közül többen vérző fejjel, jajgatva buktak a földre. A esata legjobban dühöngött, mikor a rendőrök megérkeztek és előállították Bánkúzi Henriket és Gally Károlyt, kiket menekülés közben fogtak el a rendőrök. Az elfogottak azt vallották, hogy ők nem azért mentek be, hogy pénzt raboljanak, hanem le akarták számolni Dérivel, a vendéglőssel, aki állítólag szombat a vendéglőben azt a kijelentést tette, hogy „Majd megmutatom, kik lesznek az urak, a keresztények, vagy a zsidók”. Három súlyos sebesülte van a verekedésnek. Tabányi Bálint magántisztviselő, Fábry István cipész és Horváth Sándor lakatos.

— Ingyenes lesz az OTI beteglap. Mint már jelentettük, a belügyminiszter több rendeletet adott ki az OTI-val kapcsolatban. Minden OTI tagot kellemesen érintett az, hogy most ingyenesé tették a beteglapot, melyért régebben husz, nyolcvan tíz fillért kellett fizetni.

Az egész országban divat lett a magyaros urfruba

A legújabb divatlap szerint készíti

Tóth Gábor

szabómeister

PIAC UCCA 89.

A színházi iroda jelenti:

Ma, január 3-án, kedden a leg-szenzációsabb idői vigjáték siker-mérsékelt helyárrakkal **Mindig a nők kezdik**

Tekintettel arra, hogy a kará-esonyi ünnepek alatt színrekerült **Huszárparádét**

még mindig telt házak előtt ját-szották, a Csokonai-Színház igaz-gatósága a t. bérlői iránti előző-kenységéből, hogy ne maradjanak ki ebből a vidám és mulatságos huszároperettből, szerdán A. bér-let 13. számban és esütörtökön B. bérlet 13. számban színrehozza a

Huszárparádét.

Január 6-án, pénteken délután a mindvégig mulatságos, frappáns, annyira mai zenés vigjáték:

Angyalt vettem feleségül rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

Pénteken este prímierbérlet 13. számban a minden idők legszebb nagyoperettje

Laurisin Lajos
operaházi művész és

H. Neményi Lili
felléptével

A mosoly országa

Szombaton délután
rendkívül mérsékelt
helyárrakkal

Mindig a nők kezdik

Szombaton este

A mosoly országa

Vasárnap délután

A mosoly országa

Vasárnap este

A mosoly országa

Hétfőn A. bérlet 14. sz. és ked- den B. bérlet 14. sz.

LAURISIN Lajos, az Operaház művésze és **H. NEMÉNYI Lili** felléptével

Három a kislány

Szines

színházi filmkockák

A szezon első fele

véget ért a színháznál. Az elfogulatlan szemlélő nyugodtan megcsinálhatja a mérleget arról a hősi küzdelemről, melyet Horváth Árpád az új idény három hónapjában folytatott Debrecenben

Két derekas munkával végig küzdött esztendő után minden tekintetben kifogástalan művészgyűjtéssel lépett a Csokonai színházba Horváth direktor. Hogy az előző évek társulata milyen volt, azt bizonyították a tömeges éjszerződések a fővárosi színházakhoz s hogy Horváth Árpád milyen szeren- esés-kézzel válogatta meg munkatár- sait, annak bizonyításánál elég arra bízkozni, hogy Szilassy László egé- szen rendkívüli karriert futott be Bu- dapestben rövid idő alatt s a magyar műgyártás is benne találta meg régen keresett, mai típusú amorozóját. Kö- rüves Sándor szinte egyetlen szerep- től „beérkezett” a Víg-színházban s a szezon első fele szebb és nagyobb feladatokat kapott a többi elszerződötték: Belez-

nayMargit, Sármasz Miklós, Sivó Má- ria, Balázs János és még jónéhányan.

De a publikum szinte első előadá- sokon megállapíthatta, hogy az új tár- sulat semmivel sem marad mögötte az előző evicnek. Nemcsak a visszatért régi kedvencek: H. Neményi Lili, Ha- lassy Mariska, Szabó Ernő, Sugar Mi- hály, Csanak Béla és más nevek iga- zolták ezt, hanem az a tény is, hogy Horváth Árpád szerződtette le a ma- gyar színpad ma szinte egyedülálló bouvíván-tehetségét: Márkus Lajost, a prózában, operettben egyaránt kitűnő s nagy nyereséget jelentő Légrády- díjas Hamvay Lucyt, a temperament- umos, igazi szubrett-tehetség Kondor Ilyt, a Debreczenben már nyole évvel ezelőtt kedvenceé vált Bálint Györg- gyöt s ezeket a neveket igazi értéket jelentő, kitűnő fiatal tehetségekkel, mint Erős Pál, Horváth F. Ferenc, Bakó Baba stb. egészítette ki.

A társulat tehát kitűnő — ezt a leg- epesebb kritikusok is kénytelenek vol- tak beismerni. De szerencsés kézzel válogatta ki a darabokat is Horváth Árpád s ha olykor, sokszor — enged- ményt kellett tennie az irodalomnak a közönség ízlése javára, ezt maga az igazgató csinálta legkevésbé szívesen. Ez azonban ma általános jelenség, hogy a szórakoztató műsor feléje ke- rekedett a komoly irodalomnak s eb- ben ha valaki — akkor a korszellem a hibás.

A szezon első etappejának lezárása után tehát meg kell állapítanunk, hogy a színház kitűnő együttessel, a közönség ízléséhez alkalmazkodó, vagy legalább is ennek engedménye- ket tevő műsorral vidéken a legna- gyobb számú próbákkal, heroikus munkával dolgozott Láthatunk kitűnő söt egészen elsőrangú, fővárosi nivót is meghaladó előadásokat: és mégis — a közönség érdeklődése nem elégít- tett ki.

Ez a közöny az, aminek fel kell en- gednie Debreczenben, hogy kialakul- jon egy virágzó színházi kultúra. Az előadások minden tekintetben méltók a Csokonai színház tradíciójához, a színpad darabról-darabra ámulatba ejti remek díszleteivel a közönséget, az igazgató nem kímél áldozatot, a szí- nészek nem ismernek fáradtságot, hogy gondos, jó előadások kerüljenek a közönség elé. Ahol vannak még pó- tolni valók, mint a kar megerősítése: Horváth direktor itt is meg tett min- dent, hogy százszázalékosan kielégítse a közönség igényeit...

Most már a közönségben a sor, hogy az új esztendőben felengedett közöny- nyel, egész szívvel támogassa a szín- házat, mely minden időkben büszke- sége volt a városnak. Az új esztendő, a szezon másik fele gazdag program- mot akar megvalósítani... a Csoko- nai színház színpadán a Lehár és Of- fenbach-melódiák mellett új tehetsé- gek hangja fog felmúzsikálni, egy te- hetséges, derék, dolgozó művészgárda hittel, lélekkel küzd a legmagyarabb városban a magyar kultúráért... Megérdemlik, hogy támogassuk őket.

A közönség örömmel fogadta a klinikai pót- jegyek megszünését

A Debreceni Helyi-vasút 1928-ban építette meg a nagyerdei körvasút pá- lyáját és még az év januárjában üzembe is helyezték. Nagy töké- emésztelt meg a pályaeépítés és a vele kapcsolatos beruházások, összesen közel 200.000 pengőt áldozott a HÉV erre a szakaszra. Persze a forgalom bizonyos körre szorítkozván, a befek- tetett tőkének még a kamatai sem tér- rülhetek meg.

A HÉV tíz esztendő elteltével, a múlt év utolsó napján megszüntette a 8 filléres pótjegyek szedését. Kétségtel- len, hogy a közönség nagy örömmel fogadta a HÉV intézkedését.

A Debreceni Helyi-vasút üzeme- zését mindig a közönség érdekeinek szolgálata vezette. Most némesak a 8

filléres pótjegy megszüntetése történt meg, hanem ennél további előzékeny gesztus a HÉV igazgatóságának az az intézkedés, hogy az utasok a város bármely pontján megváltott jeggyel nemcsak a végállomásig, a központi egyetemig utazhatnak, hanem ez a jegy érvényes egészen a klinikáig. Ha viszont valaki a városba akar beutaz-

ni és már a központi egyetemnél fel- száll, itt sem kell külön jegyet vál- tania, mert például a szakaszjegy innen az Egymalom uccáig, a vonal, vagy átszállójegy a város bármely pontjáig érvényes.

Erthető, hogy a közönség nagy tet- széssel és örömmel vette tudomásul a HÉV újabb intézkedését.

Juhász Nagy Sándor főjegyző a ref. egyház feladatairól az új esztendőben

Uj templomok építésének terve.

Az újév alkalmából a debreceni református egyház népes küldött- sége kereste fel dr Juhász Nagy Sándor főjegyzőt, hogy kifejezzék előtte jókívánságukat. Dr Balogh Gyula tolmácsolta a presbiterium üdvözlését.

Dr Juhász Nagy Sándor megkö- szönte a figyelmet és válaszában hangsúlyozta, hogy ebben az eszt- endőben elsősorban azt kell meg- állapítani, hogy az egyház teher- bíróképessége mekkora és a to- vábbi egyházfejlesztő terveket ehhez kell mérni. E tervek kereté- ben szó van még négy belsőségi templom és két tanyai templom megépítéséről.

Érdekesek dr Juhász Nagy Sán- dornak beszéde további során tett kijelentései, melyek az egyházme- gyévé alakulásra vonatkoznak.

— A debreceni egyházmegye szervezése ebben az esztendőben nem lesz aktuális, mert körülbelül 4-5 év előkészítő munkájának eredménye lehet csak az egyház-

megyévé alakulás. Ennyi idő szük- séges ahhoz, hogy teljes megegye- zés jöjjön létre és a református közvélemény egyhangulag kíván- ja a debreceni egyházzségeknak egyházmegyévé átszervezését.

Végül beszélt Juhász Nagy Sán- dor az egyház legfontosabb felada- táról, a lelkiélet fejlesztéséről. Erre vonatkozólag kijelentette, hogy minden arra hivatott vezető férfinak és szervnek teljes erejét latba kell vetnie, hogy tovább fej- lessze az egyház belső életét. Az egyház ereje és hatóképessége mindig elsősorban ezen a beusó lelkiéleten nyugszik és épül fel.

A presbiteriumon kívül a Temp- lomegyesület hölgyküldöttsége is felkereste Balogh István vezeté- sével Juhász Nagy Sándort, aki előtt kifejezték a református asz- szonyok és leányok jókívánságait. Ugyancsak üdvözölte Juhász Nagy Sándort a Dócezi intézet ta- nári testülete megbízásából a négy igazgató is.

A Felvidék visszacsatolásával 11 új rendőrkapitányságot kellett szervezni

Megkezdődött a rendőrsorozás: Budapest 400, a Felvidék 1500 új ren- dőt és 86 rendőrtisztet kap.

A Felvidék visszacsatolásával szük- ségessé vált az államrendőrség létszámá- nak felemelése. A Felvidékel 11 város került vissza az országhoz, úgy hogy 11 rendőrkapitányságot kellett szervez- ni. Ezt a feladatot eddig ideiglenes he- lyettesítésekkel oldották meg, most azonban aktuálisá vált a rendőrtiszt- kar és legénység létszámának feleme- lése.

A budapesti főkapitányság már is engedélyt kapott arra, hogy a rendő- rlegénység létszámát 400-al felemelje. A

vidéki rendőrfőkapitányság pedig a felvidéki kapitányságok részére 86 új rendőrtisztet és 1500 legénységet alkal- mazhat. Budapestben meg is kezdődött a rendőrsorozás. A jelentkezők behívá- sa nem okoz semmi gondot a főpa- rancsnokságon ugyanis több ezer elő- jegyzett kérvény fekszik évek óta s most csak ezeket a kérelmezőket kell behívni. Kitűnő anyag áll rendelkezé- sésre. A korhatár 28 esztendő és esupa katonaviselt, intelligens magyar fiú vált be a rendőri szolgálatra.

Borzalmas szenvedésekről beszélnek az ujévre haza- érkezett illavai magyar foglyok

Az Illaván hónapokig kemény rab- ságban szülődő magyar fiúk ujévre hazakerültek. Lerongoltan, lefogyva, meggyötörve szálltak ki a magyar fiúk a szuronyos esch örök között a vagonokból, 255 fogoly érkezett a ga- lántai állomásra.

A magyar hatóságok részletes név- jegyzék mellett átvették őket és most már jölfutott személykocsikon érkeztek Komáromba, ahol egészségügyi vizgá- lat után hazatérhetnek családjukhoz.

Komáromban részletes jegyzőköny- vet vettek fel szereplésükről, a esehék viselkedéséről s azokról a kínzásokról és brutálításokról, amelyeket a mun- kácsi várbörtönben s az illavai fegy- házban el kellett szenvedniök. A haza- ért foglyok borzalmas dolgokat be- számoltak el a esehék kínzásairól, a pus-

katussal és modern kínzóeszközökkel kikényszerítették és viaszlemezre vett s vallomásaikról, melyeket propaganda- célokra használtak fel.

A magyar foglyokat eleinte a mun- kácsi börtönben tartották. Majd a bé- esi döntés után, amikor ki kellett ürí- teni Munkácsot is, a magyar rabokat a esehék összeláncolva, bilinesbe verve vitték az illavai fegyházba. Azóta ott raboskodtak a legrosszabb bánásmód mellett, a legnyomorultabb állapotban. A magyar kormány mindent elkövetet hogy kiszabadítsa a magyar fiúkat kegyetlen fogságukból s ez hosszas dip- lomáciai tárgyalások után sikerült is.

x Nagy kedvezménytel válthat szlo házi fizet-szelvényt a Csokonai Szín ház földszinti titkári irodájában.

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI
ÜGYELETI SZOLGÁLTATA:

Január 1—8-ig. „Kossuth” gyógy-
szertár, Piac uca. — Székely Adorján
Petőfi-tér. — Batáry Imre, Mester u.
Csapókeret „Árpád” gyógyszerár.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Buék

Az idén teljes mértékben vissza-
lért egy békebeli szokás. Garnad-
számra küldték egymásnak az em-
berek a BUEK-kártyákat. Ismer-
tebb emberek asztalán halom-
számra gyűltek össze az újévi kö-
szöntő kártyák. Mintha a régi jó
békévilág tért volna vissza. A bé-
keévek nagy divatja volt ugyanis
az új évet köszöntő kártya küldése.
A békeévekben százával és százá-
val továbbították ilyen módon jó-
kívánságukat az új esztendőre.
Mozgalom is kezdődött akkor, hogy
a BUEK-kártyák költségeit adják
inkább jótékony célra. Kár volna
abbahagyni ezt a szokást. Nem
nagy összegek jutnának így a ne-
mes célra, viszont most felelevened-
tett és megint elterjedő ebben a
szokásban van valami kedves és
rokoncsenves vonás. Olyan embe-
rektől kapjuk az újévi jókívánsá-
got, kiket esetleg már régen nem
láttunk. A megemlékezésnek ez a
formája valahogy közelebb hoz
egymáshoz bennünket. És ez se
utolsó szempont ebben a mai vilá-
gban, mikor ügyis annyi min-
den inkább szétválasztja az embe-
reket.

— Dr. Kiss József kinevezése. A
debreceni idegklinikán működött több
éven át dr. Kiss József, mint gyakornok.
Eltávozása után a Frigyesi-klini-
kán a nőgyógyászat szakorvosává ké-
pezte ki magát s mint ilyen, lett később
a klinika tanársegédje s a Bel-
ügyminisztériumban a szülészet szak-
előadója. Az ő útmutatása szerint
épült meg Pesterzsébeten az új szül-
őthron, ahova Pestvármegye alispánja
a napokban nevezte őt ki az otthon
főorvosává, Dr. Kiss Józsefnek, dr.
Kiss Ferenc nyug. egyet. tanár fiának
városunkban is sok jó ismerőse és bar-
átja van, akik osztatlan örömmel fo-
gadták megérdemelt kinevezése hírét.

— Daán Ilona költőnő, akinek az
írásait nagyon jól ismeri közönségünk
szép sikert könyvelhet el. Megnyerte a
lengyel—magyar vers- és nótapályá-
zat vezérdíját, „Revizlós Himmusz” c.
költeményével és két katonanótájával,
mely utóbbiakat a honvédek bizonyára
nemsokára dalolni fognak az egész
országban.

— Eljegyzés, Schaff Margit és
Konec Ernő jegvesek. (Minden kül-
lön értesítés nélkül.)

x Vattay Margit tánciskolájában,
január 7-én kezdőknek 9-én haladóknak
táncanfolyam kezdődik. Kos-
suth uca 11.

x Schaff tánciskolájában s Koroná-
ban kilencedikén hétfőn tanfolyam
kezdődik, igazas- és kereskedőknek.

Geraldine királyné Tiranában a ki-
rályi hercegnök jelenlétében teán látta
vendégül az albán főváros 200 sze-
gény gyermekét. A királyné kedvesen
elbeszélgetett a szegény gyermekek-
kel, akik különböző szeretetsomago-
kat kaptak ajándékba. Vasárnap este
a királyi palotában fényes fogadtatás
volt, amelyen résztvettek a kormány
tagjai, az országgyűlési képviselők, a
diplomáciai testület tagjai, valamint a
közélet és a társadalmi élet kiválósá-
gai.

— Bartalis tánciskolájában ma este
táncanfolyam kezdődik. Szépen tán-
colni Bartalistól tanul.

x Átképzem fényképezetre rövid
idő alatt, Burg Izsó, Szent Anna uca
5. szám.

GÉPLEIRÁS HURAY, T. 17-93
MÁSOLÁS

— Hirtelen halál. A debreceni kir.
ügyészségnek jelentették, hogy Földes
községben hirtelen meghalt Kádár
Bálintné. A halálesettel kapcsolatban
vizsgálat indult meg, de az orvosok
megállapították, hogy nincs bűncse-
lekmény és így a debreceni ügyészség
a temetési engedélyt megadta.

x Schaff Margit tánciskolájában,
(Szárnyaskerék) kilencedikén hét óra-
kor táncanfolyam kezdődik.

— Pestaládákat szerelnek fel a sze-
gedi villamosokra. Az újítás azt a célt
szolgálja, hogy a leveleknek a gyűjtő
helyekre való eljuttatása gyorsabban
történjen.

— Bárói rangot kapott újévre Ru-
thermere lord öccse, Cecil Harmsworth
VI. György angol király kiváló politi-
kai és közéleti szolgálatai elismeré-
sül bárói rangra emelte.

— Nyolevanétezer lakosa van Kees-
kemétnék, az ország negyedik városá-
nak. A természetes szaporodás az
1930 évi népszámlálás óta 6078 lélek
volt.

— Megfagyott Szilveszter éjszakáján
egy öreg ember Budapesten. A 65 év
körüli férfi élettelen testét a Neszmé-
lyi út végén egy szalmakazal tövében
találták meg. A vizsgálat megállapí-
totta, hogy az ismeretlen férfi való-
színűleg italos állapotban feküdt le
a szénakazal tövébe, ahol megfagyott.

Tartós hullámot,
hajfestést, frizurát
Batánál Simonffy-utca 1. sz.

— Csehszlovákia vízumkényszer
vezetett be Angliával szemben január
1-iki hatállyal. Január elsejével meg-
szüntetik Csehszlovákia párisi konzul-
átusát.

— Lezuhant egy angol vízpilóta
Aurigny közelében motorhiba követ-
keztében. Révhajó ment segítségükre
s a repülőgépet két utasát beszállították
a cherbourgi kikötőbe.

— Kiutasította a Szovjet a szerel-
mes angol mérnököt, Grovert, aki
megszökött a szovjet kötelékből s az-
tán repülőgépen orosz származású fe-
leségét megakartta szöktetni s emiatt
visszatért. A gép azonban kényszerle-
szállást végzett s elfogták Grovert,
akit most kiutasítottak. A feleségét
azonban nem engedték még ki az or-
szág területéről.

— Kiskunfélegyháza megünne-
pelte Petőfi születésének évfordulóját. A vá-
ros közönsége nagyarányú hazafias
ünnepélyt rendezett a Segesvárról el-
szállított Petőfi-szobor előtt. Borda
Lajos beszélt Kiskunfélegyháza nagy
fiának tragikusan szép sorsáról és
megkoszorúta az emlékművet.

— Kétezer halottja volt 1938-ban a
palesztinai zavargásoknak. A terroris-
ták 524 arabot és 267 zsidót öltek
meg, a brit hadsereg pedig 508 embert
vesztett. A többi halott a lázadók so-
rából került ki.

x Még a takarékos ember is járhat
színházba, ha kedvezményes fizet-
szelvényt vált a Csokonai Színház
földszíni utcai kávéházában.

JJEVI AJÁNDÉKUL

Pikó kézimunka

üzlete Kossuth u. 4. e héten vásárolt összeg 5—10 százalékát kész-
pénzben visszatéríti.

— Halálraüzta egy ötmázsás vas-
darab Dunaföldváron a vasúti munká-
nál dolgozó Argyelán István 27 éves
szerepét. A sikos talajon eleszött s
úgy zuhant mellére a vashenger. Kör-
házba szállították, de már nem lehe-
tett rajta segíteni.

— Álarcoháttal ünnepelte a szovjet
az ujesztendőt. A kommunizmus fenn-
állása óta most tartottak először Szov-
jetországban szilveszteri álarco-
bált. A kormány utasítására 300 ilyen
bált rendeztek a „rendes és beszüle-
tes” munkások tiszteletére. A fegyel-
mezetlen és silányteljesítményű mun-
kások nem kaptak meghívót az álar-
cobálakra.

x Kartelen kívüli Barátvölgyi
szőnbánya elsőrendű termékei leg-
olesőbb napi áron megrendelhető:
Gombosi Zoltán Debrecen, Déli-sor
4-b. Telefon: 12-90.

— 15.000 pengő értékű árut lopott
össze Budapesten Ujlaki Pál péksegéd
vezetésével háromtagú betörőbanda. A
sikerült fogás után nagy szilveszteri
mulatságot rendeztek s ez okozta vesz-
tüket. Pezsgővel kínálgtatták a járőke-
lőket a jókedélyű betörők, ez feltűnt
a rendőrnek, aki előállította a társasá-
got s rájuk bizonyultak a betörések.

— Igazi Krisztus-arcsmást találtak
egy ezeréves kolostorban? Jeruzsá-
lemből jelentik, hogy a palesztinai
Karmel hegyen levő ezeréves kolos-
torban írásos leletet fedeztek fel, me-
lyen Krisztus igazi arcsmást látható.
A régész, aki erre a leltre bukkant,
egyideig nem akarja nevét nyilvános-
ságra hozni. Ezzel kapcsolatban emle-
keztetnek arra, hogy a milliomas
Pierpont Morgan, aki a Karmelhegyi
kolostor szerzeteseitől a háború előtt
több kopt kéziratot vásárolt, kutatáso-
kat kezdeményezett abból a célból,
hogy Krisztus valódi arcsmást tartal-
mazó feljegyzés bírtokába jusson.

— A Debreceni Kereskedők és
Utazók Egyesülete felkéri azokat az
iskolákat, valamint intézeteket, akik-
nek ajánlatára gyermekeket felruhá-
zásra feleltünk, hogy a gyermekek a
ruházat átvétele végett folyó hó 4-én,
szerdán este 6 órára helyiségünkben,
(Arany Bika, felemelet) sziveskedjenek
elkűldeni. — Elnökség.

— Elloptak egy vagonterő ósrégi
ékszer egy stockholmi múzeumból —
Stockholmból jelentik: A királyi törté-
nelmi múzeumból eltűnt egy ósrégi
ékszer, amelynek értékét félmillióra
becsülték. A tolvajlást csak most vet-
ték észre, jóllehet a lopás már régeb-
ben történhetett.

— Római köszöntés Romániában.
Bukarestből jelentik: Károly román
király az újév alkalmából istentisz-
teleten vett részt, majd díszszemlét
tartott a bukaresti helyőrség felett.
Ez alkalommal őrtént először, hogy a
kormány polgári tagjai az új minisz-
teri egyenruhában jelentek meg, kék
kabátban és nadrágban, amelyhez
halványkék inget s égszínkék nyak-
kendőt viseltek. A király ugyancsak
kék ruhájának bal kabátujjára vörös-
kereszt és az állameimere volt híme-
ve, de arany hajlókát, kék övet és
tengerészköpenyt is viselt. A minisz-
terek és a főtisztviselők ez alkalom-
mal először köszöntötték az uralkodót
a január hó elsején hivatalosan is be-
vezetett római köszöntéssel, felemelt
karral. Gafencu külügyminiszter az
újév alkalmával rádióbeszédet mon-
dott, amelyben igen feltűnő külön-
séget tett a román külpolitikában. Ga-
fencu kijelentette, hogy Románia Len-
gyelországgal szövetségi, Cseh-
Szlovákiával baráti és Jugoszláviával
együttműködési politikát folytat.

Szilveszter volt

A kitűnően sikerült Szilveszter éj-
szaka legkedvesebb jelenete játszódott
le egyik legelőkelőbb debreceni ven-
dőglóban. Hajnal felé, amikor már te-
tőpontján állott a jókedv s a hangulat
mámoros volt, egyik jólöltözött ven-
dég, aki addig a legszolidabban visel-
kedett, valószínűleg a mérhetetlen
mennyiségben elfogyasztott alkohol
miatt, nem várt eszekezdre „vetem-
dett”. Amikor kifizette az elég nagy
számláját, nagyot ásított, aztán nyuj-
tózott és ugyanúgy tett, mintha ot-
thon volna ágybalekvés előtt. A ven-
dégnek, akik közelében ültek, egyszer-
re csak azt vették észre, hogy a jó-
kedvű vendégnek nincsen kabát, sőt
hamarosan lekerült az a ruhadarab is
róla, amelyik éppen a férfiakat meg-
különbözteti a nőktől. Ami ezután
történt, az sem mindennapi. A ven-
dégünk még egyszer nagyot ásított és
lefeküdt a plüssdíványra s éppen úgy,
mintha otthon lenne. Erre aztán már
a pincérek sem voltak restek, hanem
felszóllították az aludni vágyó vendé-
get, hogy nem otthon van, hanem egy
szűfolt étteremben. A vendég vitába
szállt a pincérekkel és kikérte magá-
nak a figyelmeztetést. Egyre csak azt
hajtogatta, hogy ő otthon van s hagy-
ják őt aludni. De bizony nem hagyták
hanem szépen felöltöztették, mint egy
gyermeket.

Ezután a méltatlankodó vendég
tényleg hazament és valószínűleg le-
feküdt, Szilveszter volt.

Születések: Dr. Paulai Gyula
körzeti orvos, Malomköz 3., leány
Gabriella, Bokor Ferenc bádigos-
mester, Erzsébet u. 21., fiu Tibor,
Fonalka Ferenc npsz. Vendég u.
79. sz., leány Mária, Boross Jenő
géplakatos s., Máv Kolónia, II. ép.
5. sz., fiu Tibor, Tóth Vilmos ké-
reskedő s., Ispótyly tér 14., fiu
Vilmos, Pellei János npsz. Magoss
György tér 6., fiu László, Csáki
Gyula kövezőmester, Józsa, fiu
István, Horváth Géza honvédtiszt-
helyettes, Simonyi ut 18. leány
Mária.

Eljegyzések: Montlika András
fm.—Iberhárt Terézia Dombos-
tanya, Formanek Részó kereskedő
segéd Szege u. 17.—Szele Róza
Beresényi u. 89. Kovács János fm.
—Belényesi Erzsébet Szepességi
u. 13. Magyar András fm.—Deák
Margit Bellegelő 105.

Halálozások: Déll József ref. 1
napos, György u. 12. Vadász János
zenész ref. 71 éves, Késes u. 27. Si-
pos Jánosné ref. 82 éves, Kishe-
gyesi ut 40. Nagy János r. kat. 16
hónapos, Kunhegyes, Timár Gábor
városi hajdu ref. 30 éves, Hajdu-
nánás, Papp János npsz. g. kat. 63
éves, Szotyori u. 18. Nenschel Já-
nos cipészemester r. kat. 37 éves,
Oeskai u. 9/a. Burgyel Sándor
géplakatossegéd r. kat. 28 éves,
Pestszentlőrinc, Kupfer József izr
2 napos, Szülészeti Klinika.

x Juhhus 1 kg 60 fillér. Marha-
hus legolesobban beszerezhető Szt.
Anna u. 10., városi bórpalota.

DOJÁRAS

Hazánkban a felmelegedés a Dunától délnyugati részein volt a mai nap folyamán a legerősebben észlelhető, amennyiben ott a hőmérséklet már 1—2 fokkal a fagypont felé emelkedett sőt Kaposvárott plusz öt fokot észleltek a délutáni órákban. Az ország többi részein még fagypont alatt maradt a hőmérséklet, az emelkedés azonban itt is észlelhető volt s este hét óraker magasabb volt a hőmérséklet, mint az egész nap folyamán. Egyébként borult és sok helyen ködös volt az idő, csapadékot nem jelentettek.

Hőréteg-jelentések: Kékestető 50, s Dobogókő 36, Scábhegy 22, minősége porhó.

Jóslás: Elénkülö délkeleti, déli szél, sok helyen havazás, havaseső, majd ónoseső, később eső. A hőmérséklet északon és keleten is a fagypont felé emelkedik.

GYÁSZ ROVAT

Bodnár Domokos asztalosmester, élt 70 évet. Temetése szerdán délután 3 óraker lesz a Köztemető IV. ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Timári Gábor élt 30 évet. Temetése kedden délelőtt 10 óraker lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Trenka Józsefné Juhász Erzsébet, élt 89 évet. Temetése kedden délután félhárom óraker lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

X Gyász esete alkalmazásával forduljon bizalommal Fehértői Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld tér 4. Telefon 11—85.

Aki 18 esetben adott magából vért ömlesztés céljaira

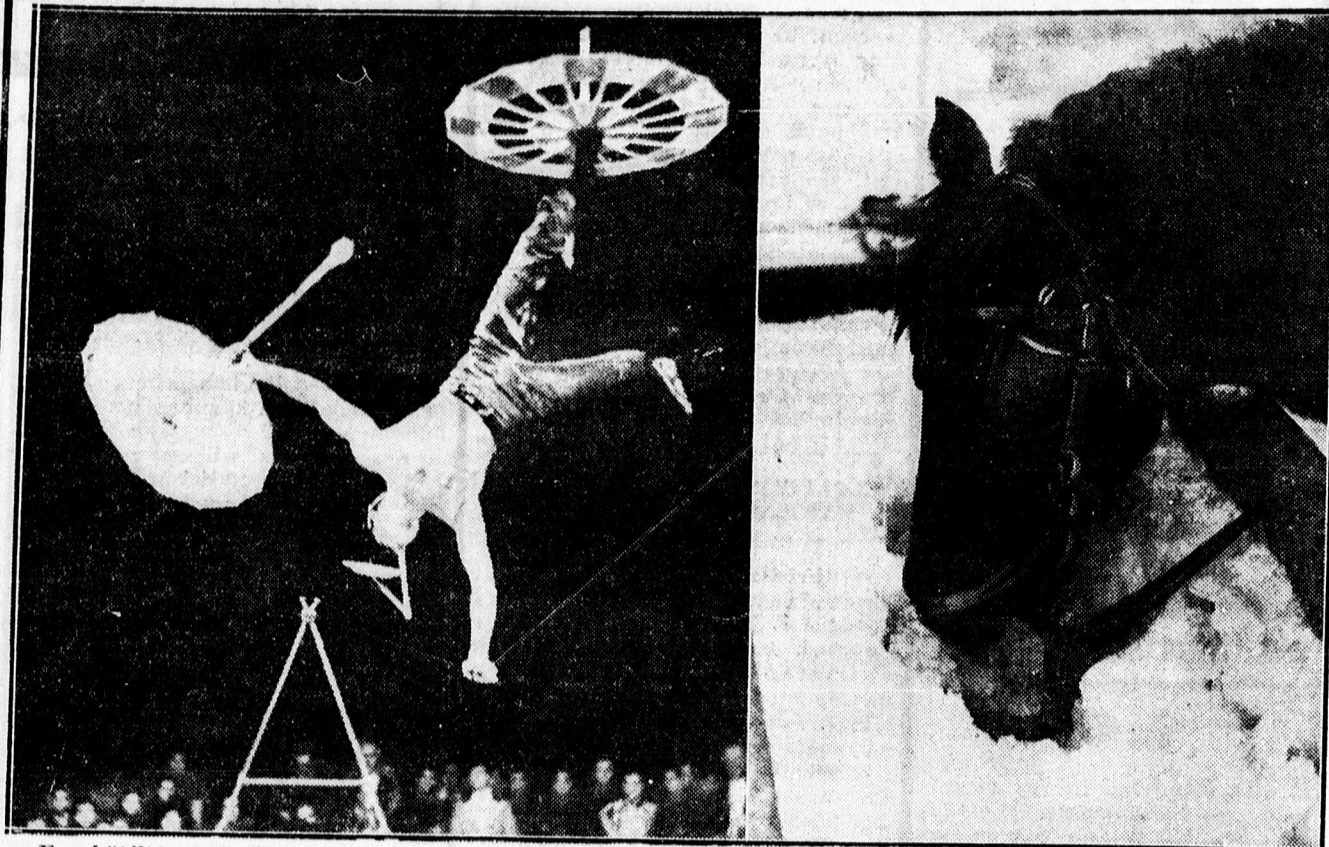
Kapusi Józsefnek nevezik és harminceves. Tösgyökere homokkerti lakos, ott élték apja, nagypapa.

Kapusi József teste fogyatékossgal született. Egyik lábára nyomorék volt, ami miatt nem tanulhatott semmiféle mesterséget. Ez nagyon bántotta az egyébként erősen fejlett, hatalmas testalkatú, fiatallembert. Egyszer aztán rászánta magát és leoperáltatta hibás lábfejét és műlábát kapott. — Azóta látrán járkal, dolgozik. Nemrégén egy százhatvan kiló súlyú eszmagot emelt fel. Ó elbírt, de a műláb összeroppan a teher súlya alatt.

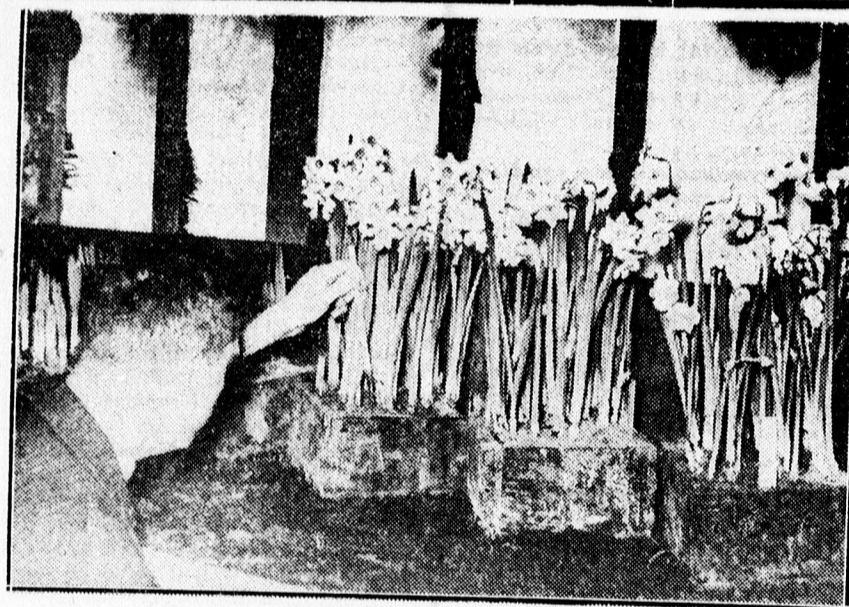
Mikor az egyetemi klinika vér-ömlesztés céljára alkalmas vérü embereket keresett, Kapusi József is jelentkezett. Negyven jelentkező közül négy vált be, a négy közt ő is. Tizennyolc esetben ömlesztették a vért, egy decitől, nyolc deciig. Sok nehéz betegen segített vérenek odaadásával. Ezek között van Rózsa János is, a híres debreceni cigányprimás, akit saját bevallása szerint a Kapusi József vére mentette meg a haláltól. Alott vért a saját édesanyjának is. Egyszer egy jó módú ember, aki tetanusz mérgezésben feküdt a klinikán és akinek Kapusi egyszerre nyolc deci vért adott, azt ígerte neki, hogy ha meggyógyul, vagyonát neki. Sajnos az illető nem lehetett segíteni — meghalt.

Kapusi József semmiféle gyengeséget nem érz annak a több liter vérenek, amit részletenként és diószakonként leadott magából. Megnöszült és úgy érzi magát, mintha soha semmi sem történt volna vele.

K. Gy.

Egy kötéltáncos hajmeresztő mutatványt nyújt. Előadásának jövedelmét a londoni szegények karácsonjára adta. Szegény ló, míg gazdája a meleg kocsmában iszik, kénytelen a jeget szopogatni.

Hollandiából eddig lilos volt a nárcis szállítása külföldre, most újra megengedték. Az első szállítvány, mely Amerikába megy.

— Pályázat megüresedett egyetemi tanszékre. A kultuszminiszter a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem orvostudományi karán üresedésben levő bőr- és nemi-kórtani tanszékre nyilvános pályázatot hirdet. A pályázni óhajtok tudori fokozatukat, esetleg tanári pályán való eddigi működésüket, vagy egyébütt való alkalmaztatásukat, egyetemi m. tanári képesítésüket, továbbá külföldi tanulmányukat, irodalmi tevékenységüket és egyéb érdemeiket bizonyító, valamint személyi adataikat tartalmazó okmányokat (magyar állampolgárság), születési anyakönyvi kivonat stb. felszerelt kérvényekkel a debreceni Tisza István tudományegyetem orvostudományi karának hivatalába, január 31-ig nyújtásuk be.

SPORT

A „Debreczen” sporthírszolgálat jelent:

Az újév jól kezdődött sporteredmény szempontjából: két mérkőzés — két győzelem. Az értékesebb a Ferencváros diadala: Athénben 20 ezer néző előtt nyert a görög válogatott ellen 5:3 arányban. Példőben meg a görög

vezettek 2:1 arányban, de erős küzdelem után végül is kidomborodott a Ferencváros nagyobb tudása és megszerezte a megérdemelt győzelmet. A görög csapat helyenkint durván játszott. A magyar csapat góllövői: görög öngól, majd Jakab, Kemény és Sárosi III. szabadugrásból lött két gólt.

A Ferencváros Vízkereszt ünnepén Szalonikiban játszik.

A Nemzeti Északafrikában Rabatban Rabat válogatottja ellen 5:1 (2:1) arányban könnyen és biztosan győzött. A Nemzeti az arnylag gyenge ellenfelek ellen sorra győzött eddig.

Más különösebb sportesemény nem is volt újév napján.

A BOCSKAI ÉS A KLASZ ZÁSZLÓKNAK ÁTADÁSA Ungvárott.

A Bocskai Futball Club az összejáratott Szürketaxi mérkőzés előtt a Felvidék felszabadulása alkalmával felvidéki sporttestvéreinknek nemzeti színű zászlót ajánlott fel. A zászlót a Bocskai a legregibb ungvári sportegyesületnek, az Ungvári Atlétikai Clubnak ajándékozta, mint a béke-évek utolsó keleti kerületi bajnokának. A Keletmagyarországi Labdarúgók Állszövetsége ugyancsak nemzetiszínű zászlót ajándékozott a volt ungvári állszövetségnek.

A zászlók ünnepélyes átadása jan.

hó 7-én az UAC által rendezendő sportbálon történik. Azok a debreceniek, akik ezen a szép ünnepségen s érdekes kiránduláson részt akarnak venni, jelentkezzenek dedden estig a Bocskai Futball Club, Arany Bika félmeletén levő helyiségében, 6—8 óra között.

MŰKORCSOLYÁZÓVERSENY ÉS BEMUTATÓ.

Debrecen város legkiválóbb női és férfi s páros műkorcsolyázói részvételével nagyszabású műkorcsolyázó bemutató és tehetségverseny lesz a Piac ucca 56. szám alatti jégpályán. A versenyre a legjobb nyíregyházi műkorcsolyázók is bejelentették részvételüket. Indulnak dr. Nagymajtényi Ferenc és Nagymajtényi Márton, akiket az ország legjobb műkorcsolyázói közé sorozhatunk, többszörös országos vidéki műkorcsolyázó bajnokok, illetve országos vidéki főiskolai műkorcsolyázó bajnokok. Hölgyek közt Preininger Márta, Sigmund Tubi, Bartha Sári és Papp Márta, Fiúk közül Nagymajtényi Lajos, Bolgár János, Hegedüs János és Preininger Tamás a legtehetségesebb indulók.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza füzavideki 77 kg 20.15—20.25
78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.55—20.65
80 kilós 20.65—20.75. — Felsőtisza
77 kg 20.05—20.15 78 kg 20.25—20.35
79 kg 20.45—20.55 80 kg 20.55—20.65
rozs pestvidéki 14.10—14.20, rozs más
14.20—14.30, takarmányárpa első
rendű 16.00—16.30, középminőségű
20.00, prima 19.00—19.50, zab első
15.70—15.90, sörárpa kiváló 19.50—
rendű 18.55—18.65, középminőségű
18.45—18.55, tengeri 12.90—13.00 P.
korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.80—
16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnap megtartott sertésvásárra felhajtottak 4678 darab sertést. A városi állományból angol-hússertés 815 darab volt. Árak: szedett sertés I. 95—97 fillér, kivételesen 98 fillér, III. 82—88 fillér, angol sonkasertés I. 95—102 fillér, II. 80—90 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér kilónként. Az irányzat bizakodó.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Írta: Mórlicz Pál

(29) — Miért kisleltet az úr?... Nem tudja?... En Sós Pista vagyok! da.

Az ékszerekre, az ezüstpénzekre ügyet sem vetettek a betyárok. Az álarcos asszony a kötegbankót, az aranyat tömkötte a szeredásba.

Kívül egyre rúribben lövöldöztek... Vókálit ájulás környékezze az ajtóban... ablak...

— Gyertek már! Mindj' itt nyomnak bennünket! — kúrjantotta izgatottan az őrtálló betyár.

Sós Pista a kincségyedtől kábult asszonyt felrántotta a ládától.

— Istenem!... Hisz már odaadtam a kulcsokat.

Az asszony a kulcs-ösömővel arculvágta a pénzéért reszkető, vén görögöt.

— Ugy látom, minket is be akar csapni ez a vén uszoros!...

Sós Pista szilajul kirántotta az agyból Vókálit és a ládához taszította a húzódozó embert.

— Ha kedves az élete, azonnal nyissa ki!

Csikorogva pattant fel a vaslá-

— Gyertek!

Már nem is figyelték Vókálira. Sós Pista a fegyverekes esetenésére fordult vissza.

— Mit akar a tekintetes úr?

— Rablók!

Vókáli Demeter célra emelte az ágyfőtől felkapott puskáját.

— Teremtetté a vén huncutjának! — és Sós Pista a tömör ezüst gyertyatartót vágta a Vókáli fejéhez.

Levegőbe durrant a puska...

Vókáli véres fejjel bukott a szoba padlójára.

Kilúdt a tyertyavilág is...

Oda kint a puskával fegyverzett ispán, vadász, kerülő és a vasvillás eselődés, falusnak hurrogva húzódtak a kert bokrai közé... Felismerették a híres betyárt...

— Sós Pista! Sós Pista!

Da csak akkor bátorodtak neki, midőn a kastélykert alatt lórakantak a betyárok... Vaktában ntárok lövöldöztek... Zúgott a félrevert harang!

Nekiérezett kantárszárral vágattak a betyárok. Elöl Sós Pista az álarcos asszonnyal... Kietlenül setét volt az éjszaka.

Az asszony leva nyakán át Sós Pistához hallott... Kärhozatra esábitó szavakat sügdösött a betyárnak.

Milyen ember volt Sós Pista?

Egész esztendőn át fújdogál a hortobágyi szél; ősz felé sirámsabbá változik a hangja. Az őshal-mok esontlakói sóhajtóznak így talán?... A didergő nádas hervadt levelei közül fenyegető zörgések támadnak... A nap a hűvös délutánokon hirtelenséggel aláhan-yatlik. A szelet-vihart jelző bíborpiros lángözön az ég alján pillanatok alatt ellobban...

Ez még nem az este... A ködös párák, a nedves setét árnyékullámok a homály tengerjékként kerestül esannak a déresipett pusztán... Az izzó nyári napok délibábia selymes tündéri fátjolában a gyönyörű szép varázsképeket teregeti széjjel, míg az őszi hortobágyi köd a hideg setét tengerfenék rémségeit kavargatja a magános vándor körül...

Sós Pista, a híres betyár kocogóra fogta a lovát... Remek, derék szál, gavalléros betyár volt ez a széles Alföld népétől is inkább sze. Pista... A futó, a esavargó kapca-betyárok még inkább félték tőle, kitértek az útjából, mint a pandúrok elől; mert gondja volt rá, hogy az ismerős tanúkon, házaknál — kerültek ezek között úri házak is! — tolvajság ne történjék. A kedves modorú, illedelmes legényt a nők is szívesen fogadták, ahol meg valamiképpen elmaradt a szíveslátás, magokra vethettek, ha a háti parinak, vagy a jobb hintós lónak valamelyik reggel csak a hült helyét találták...

Sós Pistának két-három jó cimboránál több társa nem igen volt, legszívesebben magánosan járt... Az ő tartotta, hogy az ilyenféle emberek nem valók a tisztességes társaságba. Sós Pista maga soha nem káromkodott. Inkább este, reggel, sőt az evésnél is mindig — imádkozott az emberektől soha meg nem rettenő betyár.

Mindamellett így az ősz következtével Sós Pistának sem volt barátságos az éjszaka kint a pusztán. A ló gödörbe léphet... A lát-hatatlan vándorludak rikoltozása magában igen fertelmes... Sós Pista is emberi tanya után vágyódott.

Az ég alján még rezgölöttek halványan napszállati sugarak, mire a betyár a hortobágyi állatorvos lakásához ért...

Akkortájt saját külön törvényei voltak a pusztának. Nagyon szélről feküdt az orvos tanúja. A pusztán járókelőket kiesekni nem lehetett. Szálással, étellel, itallal bizony el kellett látni az ilyen muszáj-vendégeket...

Amikor Dely Mátvás hortobágyi állatorvos a lódobogásra kijött, Sós Pista a kicsisnak már odadobta pehlova kantárját.

— Dícsértessék az Úr Jézus! — és darutollas kalapját tisztelettel megemlíntette.

— Mindörökké! — felelte az orvos.

— Olyan régen láttam Mátvás btyámát!

— Hát kerülj beljebb!... Isten hozott Pista ösém!

Odabent már égett a lámpás. Az orvos valamiféle szépséges Jókai-könyv olvasását hagyta félbe... A szobasarokban sunyi árnyékok bújkáltak... A lámpafény meleg sugarakkal tüzdelt körül a betyár határozott, értelmes, szép arcát.

— Most én leszek a gazda! — szölt a betyár.

— Az én házamban!

Sós Pista elnevelte magát.

— Ne tessék félreérteni!... A hortobágyi esárdába hívom Mátvás btyámát.

— Vagy úgy?... Gyertek!

Süvegét már fejébe nyomta, bekecsét magára rántotta az orvos. A görbefejú kampós botján kívül más egyéb fegyvere sohasem volt az orvosnak.

— Gyertek! — és a betyárral nekilódultak az alkonyodásba süppedt pusztának.

Akkor Glaubernek hívták a hortobágyi fogadóst. Zsidó ember volt. A fekete szemű, kedves lányait mindenki szívesen megnézte. A betyár is otthon volt már itten. Uras módon szölt:

(Polyt. kör.)

APRÓHIRDETESEK

Házasság

27 éves keresztény, művelő iparos megismerkedne házasság céljából hozzáillő leánnyal, — „4—5 ezer pengő” jelgére a kiadóba. 402

Levelezés

Géza! Nagyon boldog új élet és sok szerencsét kíván Üdvözl: Julia. 369

Alkalmazást nyer férfi

Kiutót felvezünk, Róth, Kis-templombázár. 377

Cipész-tanuló felvétetik, Svéd Lajos, Bethlen ucca 29. 370

Cipész-és felsőrész-készítéshez tanuló felvétetik, — Arany János ucca 28. 393

Ügyes kifizetőit azonnal felvesz hírlapiroda Teleki ucca 94. 407

Kifizetőit felveszek, Rothermere ucca 42, fűszerüzlet. 336

Kifizetőit felvesz Wipla műfoglalaboratórium, Hatvan ucca 1. II. emelet. 8 órától. 409

Erős 14—15 éves fiút, esomaghordásra azonnalra felvezünk, Konzum Iparkamara. 351

Tanulót ellátással, kiutót azonnal felveszek, vidéki előnyben. Zsurzsa Árpád-tér 39. 339

Alkalmazást nyer nő

Ügyes kislány, bölgyfodrász-tanulónak felvétetik, Hermann fodrász-szalon, Pfac ucca 69. 399

Kifizetőleányt, ki nem iskolaköteles, azonnalra felvesz Gődény esemegeüzlet, Csapó ucca 7. 384

Gyakorlott pénztárnoknőt és esetleg férfit azonnali belépésre keresek, Szabó hentesüzlet, Péterfia 383

Kifizetőleányt, gyakorlattal felvétetik, Gárdos könyvkereskedés, ref. püspöki palota 406

Alkalmazást keres férfi

Egy jómegjelenésű, korrekt fiatalember bármilyen munkát, díjazásért vállall. Levelét cím meg

keresés végett „Lukog-nító” jelgére a kiadóba. 346

Katonai szolgálatom miatt állásom függőben maradt Többéves bizonyítvánnyal jutányosan állást keresek. Többéves betegápolási gyakorlatom van. Szíves megkeresést Szabó István kér, Teleki ucca 84. 239

Ötven éves nobilis gondolkozású öskeresztény úriember állást keres. — „Nyugalmozott főtisztviselő” jelgére a kiadóba. 358

Alkalmazást keres nő

Öskeresztény, érettségizett gyors- és gépirónő és perfekt könyvelőnő, azonnalra, lehetőleg délelőtti elfoglaltsággal állást keres. „Szerény” jelgére. 389

Német kisasszony elhelyezkedne gyermek mellé, dr Törő, Batthyány ucca 17. I. 5. 396

Háztartási alkalmazott

Perfekt szakácsnőt keresek, január elsejére, hosszú bizonyítvánnyal vidéki tanyára. Cím a kiadóban. vv

Bejárónő tisztességes, megbízható, egész napra felvétetik, Hüvelyes ucca 7. szám. 400

Bejárónőt a reggeli órákra felveszek, Angyal, Csapó u. 19. szám. 405

Takarítónőt felveszek, délelőttre OTI bérház, 3 kapu, III. emelet, 51. 391

Bejáró kislány, egész napra felveszek Kossuth ucca 18. szám, hátul az udvarban. 388

Bejáró takarítónő, könyvvel felvétetik, színházi étterem, Batthyány ucca 1. szám. 347

Bejárónő azonnalra felvétetik, Kossuth ucca 26. szám, bejárattal szemben. 385

Egy fiatal mindenest felveszek étkezde, Simonffy ucca 2. A. 401

Bejárónő felvétetik, délelőtti takarításra, Könyök ucca 10. B. 367

Bejárónő, megbízható, hosszú bizonyítvánnyal, minden munkára felvétetik Baltazár Dezső ucca 9. 357

Bejáró kislány, 3 éves gyermek mellé keresetik. Bethlen ucca 72. 387

Ajánlat

Prima edes éret narancs 68 fill. Méződés mandarin 88 fill. Batul a.ma 80 fill. GOLENCZY Sas u. 2. Tel. 16-05

Műszerész, ékszerész és frógép-javító átképző tanfolyamot rendezünk. Érdeklődni: Vörösmarty ucca 16. 341

Grafológusnő problémáit megoldja, s tanácsot ad. Fogad: Széchenyi ucca 43. 354

Bundát készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 815 I. 3.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, eladás kölcsönzés. — Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 1379 I. 15.

„Le-La” zománcos tűzhelyek és olcsóbb lakatos tűzhelyek raktára. Levensik. Csapó ucca 87. sz. Zománc tűzhelyek szak szerű javítása. 445 I. 6.

Magyaros és díszmagyar

délutáni és vacsora ruhák készon és olcsón kaphatók választékban STAMPF női szabó Debrecen, Ferenc József, ut 30 Vátekányesemlékű díjtalan megajntás.

Koresolya 2 pengőtől. Sláger gramofonlemezek bibehtelen olcsón s ajándéktárgyak. Vagyonmentő, Hunyadi ucca 18. 1037 I. 7.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban olcsón kaphatók, Oeska üzhelyét becserelem. Hatvan ucca 70. Telefon: 12-84. 1673 I. 11.

Kocsik, minden alakban, autófényezés, Riesz kocsigyártó. Hatvan ucca. 1828 I. 8.

Ajándék kosaras naptárak már 8 fillértől kaphatók az Aczél Antikváriumban. Széchenyi u. 2. Ugyanott előjegyzési és zsebnaptárak. 1376 I. 5

Használt eserepkályhák olcsón eladó. Hatvan ucca 4. Laczko. 123

Hő- és sárcipő-javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Magnésküll
JAFFA narancs
1 pengő.
Mézédes palermó MANDARIN
88 fillér kilója a
Ugyiugyomócsarnokban
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Mérleg,
takaréktűzhely, üst-házak, felfűlésséggel raktáron. Javítások olcsón, Kigyó uca 57. 353

Lengyelbundák,
női bekecsék, kocsibundák, olcsón a Gambriuszban, Adler-nél. 392

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Zamatos
tokajhegyaljai ó és úborok, termelői pincészetek, Széchenyi uca 22. szám 933 I. 4.

Libaaprólék
70 fillér, libacomb 120 kilója, libamáj 3 fillértől dekájja, csapóuceai színházjáráronál, libahús üzletben. 1322 I. 13.

Eladó
másfélműzsa virágméz, Nyilastelep, Tancsics uca 8. 350

Oktatás

Német
nyelvtanítás, gyors eredménnyel, fordításokat is vállal, tanerő, Bethlen uca 57. 368

Tüzelő anyagok

Itt az olesó fa!
Száras, aprított akác és tölgyfa hazaszállítva, s mázsánként 4 pengő 20 fillér és jöminőségű szenek. Kovács fakszemeskő, Szent Anna u. 36. szám. 129 I. 6.

Autó, motor, kerékpár

Villany-
motorok s motorkerékpárok eladók. Rakovszki uca 4. 375

Csepel
segédmotor, teljesen új állapotban, azonnal eladó. Hatvan uca 6. sz. illatszertár. 376

Rádió

Rádiót,
3. vagy 4 lámpást, teljes készületek keresek megvételre. Ajánlatot „Rádió 3” jellegre a kiadóba kérem leadni. 348 vv.

Háromlámpos
rádió olesón eladó. Irinyi uca 2. 356

Hangszer

Bérbeadó
zongora és pianínó. — Cím a kiadóhivatalban. 380

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Fűtővonalon,
kis üzlethelyiség, műhelynek azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 398

Tűzfurakár,
elköltözés miatt azonnal kiadó. Értekezni lehet: Pacsirta uca 17. 390

Átadó üzlet, vendéglő

Vendéglő,
jóforgalmú, azonnal átadó. „Közismert” jellegre a kiadóba. 379

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy kis szoba, konyha, fűskamara, magános, vagy kis családnak. — Megtekinthető 9—12 óráig. Csemete uca 14. 395

Szoba,
konyha, előszoba kiadó, február 1-ére, Lorántffy uca 24. 363

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott kis ucaai szoba, Fürdő uca 5. kiadó. Egy, esetleg két személy részére is. 1929 I. 1

Butorozott
ucaai szoba, belvárosban, esetleg ellátással kiadó. Domb uca 14. 374

Kiadó
csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatos, Arany János uca 2., földszint 2. 373

Egyszemélyes,
csinosan parkettes butorozott szoba, lépcsőházi bejáratos kiadó. Blaháné 14. (rendőrpalota mögött). 381

Különbejárattú
butorozott szoba, 1—2 személynek kiadó Miklós uca 21. 361

Különbejárattú
kis szerény szoba kiadó. Arany János uca 19. szám. 366

Elveszett

Elveszett,
a megtaláló részére leltáránál fogva értéktelen bonokat, kérem jutalom ellenében a kiadóhivatalba leadni. 352

Ingóságvétele

Mindent
veszek. Használt bútort, varrógépet, zálogcédulát. Ingóságokat. Andrasko, Csapó uca 16. sz. Hívásra jövök. 686 I. 4.

Ingóság eladás

Kétaknás folytonógó
„Perpetuum” salgotarjani kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fűtésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Eladó
egy ebédasztal és hat szék, Hungária házfelügyelőnél. 408

Fényképezőgép
fémalvány, 6 pengőért eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Műkoresolya,
kiváló acél, kerekorrú, 42-es cipőre szerelve, cipővel együtt 25 pengőért eladó. Domokos Lajos uca 6. 1909

Gyalupad,
kovács satú, félhálószobabútor, madracok, ruganyos ággyel, női bunda eladó. Károly Ferenc József út 4. 404

Öntött
vaskályha eladó. Komlóssy út 8. 340

Gazdasági eszközök

Szánkatalp,
szekértengelyre szerelhető és egy teljesen jókarban levő sárga vászonszefonedeles kocsi eladó. Honvédtető uca 6. 95 vv.

Vidéki
gumikerekek, személyszállító járművé alakítható könnyű erős vaszekerárváz eladó. Károly Ferenc József út 4. 403

Első magyar
gazdasági gőzkazán, hármass, szalmafűtésre berendezve, esőplésre, szecsakavágásra, darálásra alkalmas, eladó. Hajdúsámson. Pülp Lajos. 182

Eladó ház

Hallatlan olesón
eladó egy nagy jövedelmező ház: a Zenedé uca 54. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végző ára 4900 pengő, de lakbérlettel is most megvásárolható. 9

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltos út mentén. Közlekedési felvilágosítást ad a Köztársasági Segélyező Egyesület. Kossuth uca 8. 104+

Ugyiszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétezer uca 47. számú házat, mert a vételárát lakbérlettel, részletekben kifizetheti, tehát amit a házulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kut van a 700 négyszögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Körtségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozay telepen. 384 négyszögletel, 3 kislakás. Az átvetélhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan uca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögletes telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbé van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. A ház megtekinthető a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jövedelmező fűszerüzlettel és italmérőssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árral eladó. **Kitűnő tőke befektetés.** Cím a kiadóban. 107+

Kitűnő
jövedelmező biztosít magának, ha sürgösen eladó házat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Cím a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

3 pengőért házhely
négyszögletes, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 perenyire, az Apponyi uca 48. szám alatt fekszik. Megbízható egyén részletfizetésre is megkapathatja. 2

Havi 172 pengő
bérjövédelmet hozó egy szép ház, melynek 158 négyszögletes telek, 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Alkalmi áron kevés pénz
átvehető 119 négyszögletes telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtekinthető. 18 A +

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Három utcára szülő
nagyszerű házat vehet a Nap uca, Attila tér, Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22. szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmező biztosít. Négyszobás orilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gőzvezetékkel, virágos udvar, szőlőlegas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmező hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikben fürdőszoba, évi 4000 P bérjövédellel — 366 négyszöglet területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi uca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most újjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbéréből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövédelmet hozó ház 115 négyszögletel, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom után fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

Eladó föld

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletek is eladó. A terület házhoz van. Bihari uca 4. 102 +

D. K. W.
Meisterklasse 4 üléses, Batilla 4 üléses és motorkerékpárok eladók. Szoboszlaj, Széchenyi uca 24. szám.

Eladó
Nádor uca 20. számú 1952 négyszöglet kert fele szőlő, fele gyümölcsös, kb. 100 darab gyümölcsfával. 349

Eladó állatok

Fiatal
zsirsértés eladó. az Apaffy malomban. 151

Nagyteju
friss fejős fajlehenek eladók. Cím a kiadóhivatalban. 153

Három darab
fiatal zsirsértés eladó. (Libakert) Székfü uca 36. szám. 378

115 kilós
kővér malac eladó. Sinay Miklós uca 29. 372

Eladó
egy darab 140 kilós sertés, József kir. herceg uca 39. sz. 371

Egy darab
80 kilós sertés eladó. Kút uca 52. sz. 397

170 kilós
zsírmalac felerősze eladó. Nap uca 4. 394

Egy darab
200 kilós mangalica hizott sertés eladó. Barona uca 14. 386

Eladó
fiatal kővér sertések, Meszera uca 18. 364

Sertés,
hízott, egy darab, 110 kilós eladó. Teleki uca 88. 363

Két darab
120 kilós sertés eladó. Rakovszky uca 30. 338

Eladó
130 kilós prima malac, K. Tóth uca 15. 359

Eladó
egy 140 kilós zsirsértés, Székelyhadosztály uca 10. 366

140—150 kilós
fiatal sertés eladó. — Montezredes uca 16. 362

Eladó
120 kilós zsirsértés, 200 méter szegesdről, Sarok uca 12. 355

Zsirsértés
kővér, fiatal 170—180 kilós eladó. Diószegi út 14. szám. 343

Eladó
125, 120, 90 kilós hizott malac, Honvédtető uca 31. 342

Eladó
egy tehén, háromhetes fiával, Beresényi uca 7. szám. 344

Egy prima,
zsirsértés, 130 kilós eladó. Kassai út 31. 345

Szorosközöri jelölés:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a SZANTALI KÖNYV-és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadóiroji jelölés:
IF. SZIGETHY GYULA
Igazgató.